

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

**DEPARTAMENT STATYSTYKI
I PROGNOZ AKTUARIALNYCH**

**Wydatki
na świadczenia z ubezpieczeń społecznych
związane z niezdolnością do pracy**

Warszawa 2011

Opracowanie:
Ewa Karczewicz
Małgorzata Łabęcka

Akceptowała:
Hanna Markowska

PRZEDMOWA

Stały wzrost kosztów opieki zdrowotnej budzi coraz większe zainteresowanie oceną ich elementów składowych, zwłaszcza wielkością kosztów pośrednich choroby, tj. kosztów świadczeń związanych z zabezpieczeniem społecznym z tytułu niezdolności do pracy, które mogą w znacznym stopniu przewyższać koszty bezpośrednie, czyli związane z rozpoznaniem choroby i jej leczeniem.

W Polsce brakuje szacunków całkowitego, bezpośredniego i pośredniego, obciążenia gospodarki kosztami chorób. Tę problematykę oraz budowę systemu szacowania kosztów dwudziestu chorób najbardziej obciążających gospodarkę podjął w swoich badaniach prof. Jacek Ruszkowski z Akademii im. Leona Koźmińskiego w Warszawie.

To z inicjatywy Profesora J. Ruszkowskiego zostało zawarte w 2010 roku *Porozumienie o współpracy pomiędzy Akademią im. L. Koźmińskiego a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych*. Zasadniczym celem *Porozumienia* jest badanie zjawisk związanych z ekonomiką zdrowia przebiegających w obszarze zabezpieczenia społecznego, przyczyniających się do racjonalizacji wydatków związanych z niezdolnością do pracy, m.in. poprzez działania prewencyjne i programy rehabilitacji leczniczej prowadzonej przez ZUS.

Kompleksowe oszacowanie kosztów obejmujące oprócz kosztów pośrednich, również koszty hospitalizacji, specjalistycznych porad ambulatoryjnych, porad lekarza rodzinnego, badań diagnostycznych, kosztów rehabilitacji i leków, i innych wydatków ponoszonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, pokazałoby złożoność oraz skalę tego problemu. Pozwoliłoby m.in. na zmiany w polityce alokacji zasobów na opiekę zdrowotną oraz wybór profilaktyki chorób w Polsce.

Prezentowane opracowanie ocenia skalę wydatków ponoszonych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ze środków pracodawców na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w kontekście grup chorobowych, w tym jednostek chorobowych powodujących tę niezdolność. Jest jednakże tylko fragmentem kompleksowej analizy wydatków na ogólnie rozumiane świadczenia zdrowotne, której przeprowadzenia podjęła się Akademia im. L. Koźmińskiego.

Wyrażam nadzieję, że publikacja spotka się z przychylnym przyjęciem i okaże przydatna dla szerokiego grona analityków, nie tylko w sferze zabezpieczenia społecznego, ale także w sferze szeroko rozumianej problematyki zdrowotnej.

Hanna Markowska

Wicedyrektor
Departamentu Statystyki
i Prognoz Aktuarialnych

Warszawa, marzec 2011r.

SPIS TREŚCI

	strona
Przedmowa	3
Wstęp	9
1. Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w latach 2005 -2009	11
1.1. Wydatki na świadczenia w ujęciu nominalnym	11
1.2. Wydatki na świadczenia w ujęciu realnym	18
2. Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r.	19
2.1. Wydatki ogółem według rodzajów świadczeń	19
2.2. Struktura wydatków ogółem według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców	21
2.3. Struktura wydatków ogółem według województw i płci świadczeniobiorców	23
2.4. Ranking wydatków na świadczenia ogółem według grup chorobowych	27
2.5. Ranking wysokości wydatków na świadczenia ogółem według jednostek chorobowych i płci świadczeniobiorców	35
2.6. Charakterystyka wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń . . .	41
2.6.1. Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy	41
2.6.2. Wydatki na renty socjalne	43
2.6.3. Wydatki na absencję chorobową	44
2.6.4. Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne	44
2.6.5. Koszty rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS	45

SPIS TABEL

	strona	
Tabela 1	Wydatki na świadczenia w latach 2005 - 2009	11
Tabela 2	Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w latach 2005 – 2009	12
Tabela 3	Struktura wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesionych w latach 2005 – 2009	13
Tabela 4	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy w latach 2005 – 2009 według stopnia niezdolności do pracy	15
Tabela 5	Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby świadczeniobiorców pobierających świadczenia związane z niezdolnością do pracy, liczby dni absencji chorobowej oraz liczby osób poddanych rehabilitacji leczniczej w latach 2006 – 2009	16
Tabela 6	Dynamika realnych wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy (<i>ceny stałe</i>) poniesionych w latach 2006 – 2009	18
Tabela 7	Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. ...	20
Tabela 8	Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców	21
Tabela 9	Struktura wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców	22
Tabela 10	Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według województw i płci świadczeniobiorców	24
Tabela 11	Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według województw	26
Tabela 12	Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców	28
Tabela 13	Ranking wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców	31
Tabela 14	Ranking jednostek chorobowych powodujących niezdolność do pracy, generujących najwyższe wydatki na świadczenia związane z tą niezdolnością .	36
Tabela 15	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności i płci świadczeniobiorców	46
Tabela 16	Wydatki na renty szkoleniowe w 2009 r. według grup chorobowych	48

Tabela 17	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy poniesione w 2009r. według stopnia niezdolności i płci świadczeniobiorców	49
Tabela 18	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności ..	50
Tabela 19	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności	51
Tabela 20	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy	52
Tabela 21	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy	54
Tabela 22	Wydatki na renty szkoleniowe w 2009r. według województw	55
Tabela 23	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności i płci świadczeniobiorców	56
Tabela 24	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności	58
Tabela 25	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności ..	59
Tabela 26	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy	60
Tabela 27	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy	61
Tabela 28	Wydatki na renty socjalne w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców	62
Tabela 29	Wydatki na renty socjalne w 2009r. według płci świadczeniobiorców i województw	64
Tabela 30	Wydatki z tytułu absencji chorobowej finansowanej z FUS i funduszy zakładów pracy w 2009r. według grup chorobowych i płci świadczeniobiorców	65
Tabela 31	Struktura wydatków na absencję chorobową finansowaną z FUS i funduszy zakładów pracy w 2009r. według grup chorobowych i płci świadczeniobiorców	68
Tabela 32	Wydatki z tytułu absencji chorobowej w 2009r. według płci świadczeniobiorców i województw	69
Tabela 33	Wydatki z tytułu absencji chorobowej spowodowanej wypadkiem przy pracy	

	lub chorobą zawodową w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców	70
Tabela 34	Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną wypłaty świadczenia i płci świadczeniobiorców	72
Tabela 35	Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w 2009r. według województw	74
Tabela 36	Koszty rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną rehabilitacji i płci świadczeniobiorców	75
Tabela 37	Przeciętna kwota wydatków na świadczenia w przeliczeniu na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według rodzajów świadczeń i grup chorobowych	77
Tabela 38	Przeciętna kwota wydatków na świadczenia w przeliczeniu na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według rodzajów świadczeń i województw	78

SPIS RYSUNKÓW

		strona
Rys. 1	Struktura wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w latach 2005 – 2009	14
Rys. 2	Przeciętna miesięczna liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy i renty socjalne w latach 2005 – 2009	16
Rys. 3	Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia rehabilitacyjne w latach 2005 – 2009	17
Rys. 4	Liczba osób poddanych rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w latach 2005 – 2009	17
Rys. 5	Liczba dni absencji chorobowej finansowanej z FUS i funduszy zakładów pracy w latach 2005 – 2009	17
Rys. 6	Wydatki z ubezpieczeń społecznych i ze środków pracodawców poniesione w 2009r. na świadczenia związane z niezdolnością do pracy	19
Rys. 7	Struktura wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według rodzajów świadczeń wypłaconych w poszczególnych województwach	25
Rys. 8	Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym według województw	27
Rys. 9	Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według grup chorobowych	30
Rys. 10	Ranking 10 grup chorobowych powodujących niezdolność do pracy,	

	generujących najwyższe wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy, według płci świadczeniobiorców	32
Rys. 11	Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym dla wybranych grup chorobowych według województw.	33
Rys. 12	Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym dla wybranych jednostek chorobowych według województw.	38
Rys. 13	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy przyznane w związku z chorobami układu krążenia, zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania oraz chorobami układu kostno-stawowego na tle wydatków na renty w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w 2009r.	47
Rys. 14	Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. według stopnia niezdolności i płci świadczeniobiorców	49
Rys. 15	Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w 2009r. według województw oraz stopni niezdolności do pracy	53
Rys. 16	Wydatki na renty wypadkowe przyznane z tytułu urazów, zatruc i innych określonych skutków działania czynników zewnętrznych według płci na tle wydatków na renty wypadkowe z tytułu powyższych chorób w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w poszczególnych województwach w 2009r.	57
Rys. 17	Wydatki na renty socjalne przyznane w związku z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania oraz chorobami układu nerwowego na tle wydatków na renty socjalne ogółem w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w poszczególnych województwach w 2009r.	63
Rys. 18	Wydatki na absencję chorobową ogółem w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w 2009r. według województw	66
Rys. 19	Struktura wydatków na absencję chorobową finansowaną z FUS i funduszy zakładów pracy w 2009r. według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców	67
Rys. 20	Struktura liczby dni absencji chorobowej spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców	71
Rys. 21	Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w 2009r. według województw	73
Rys. 22	Struktura wydatków na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną rehabilitacji i płci świadczeniobiorców	76

Wstęp

Choroba jest postrzegana powszechnie jako zdarzenie zdrowotne. W perspektywie jej finansowania, choroba ma także wymiar ekonomiczny. Koszty ekonomiczne choroby należy oceniać kompleksowo - jako wydatki na ogólnie rozumiane świadczenia zdrowotne, jak i koszty ponoszone przez gospodarkę w aspekcie kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich.

Koszty bezpośrednie to przede wszystkim wydatki na świadczenia zdrowotne (w tym leki). Koszty pośrednie to m.in. wydatki związane z niezdolnością do pracy w sferze zabezpieczenia społecznego realizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i pokrywane ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, budżet państwa oraz wydatki ponoszone przez pracodawców.

Przedmiotem opracowania są wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy wyłącznie z obszaru obsługiwanego przez ZUS. Należy do nich zaliczyć:

- wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy łącznie z dodatkami pielęgnacyjnymi przysługującymi z tytułu tej niezdolności, ponoszone ze środków FUS;
- wydatki na renty socjalne, pokrywane ze środków budżetu państwa;
- wydatki na absencję chorobową czyli czasową niezdolność do pracy z tytułu choroby własnej, tj. wynagrodzenia wypłacane w okresie niezdolności do pracy z własnych środków przez pracodawcę oraz zasiłki chorobowe wypłacane przez Zakład ze środków FUS;
- wydatki na świadczenia rehabilitacyjne z FUS;
- wydatki na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS, pokrywane z FUS.

Poziom wydatków w wyżej wymienionym zakresie poniesionych przez FUS i pracodawców poddano analizie w powiązaniu z jednostkami chorobowymi, powodującymi tę niezdolność. Jednostki chorobowe zostały zdefiniowane zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych Rewizja Dziesiąta (ICD-10).¹ Zgromadzono zatem – w odniesieniu do wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń - informacje dotyczące ponad 2,0 tys. jednostek chorobowych uwzględniając ponadto takie cechy społeczno-demograficzne jak płeć oraz miejsce zamieszkania świadczeniobiorców.

Źródło danych do badania stanowiły zasoby systemów informatycznych ZUS.

Opracowanie w pierwszej części zawiera analizę wydatków w latach 2005-2009 w ujęciu syntetycznym, natomiast w drugiej - zawarto szczegółową ocenę poziomu wydatków

---

¹ Opracowaną przez WHO i obowiązującą w Polsce od 1996r.

w 2009 r. według rodzajów świadczeń, jednostek chorobowych, płci świadczeniobiorców, układu terytorialnego. Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym na renty wypadkowe, wydatki na renty socjalne uwzględniają dodatki pielęgnacyjne przyznane w związku z niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji (tj. bez dodatków pielęgnacyjnych z tytułu wieku oraz bez kwot emerytur zbiegowych).

Analizy dokonano abstrahując od zmian przepisów regulujących przyznawanie i wypłatę świadczeń.

1. Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w latach 2005 – 2009

1.1. Wydatki na świadczenia w ujęciu nominalnym

Analizując wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy z FUS na przestrzeni kilku ostatnich lat, zauważa się wzrost nominalny wypłat przy malejącym ich udziale w wydatkach na świadczenia pieniężne z FUS. W 2005r. wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy stanowiły 22,0% wydatków z FUS, zaś w 2009r. – 16,1%.

Odnosząc wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy ogółem do wartości PKB ich udział w 2009r. w porównaniu z 2005r. był niższy o 0,6 punktu procentowego.

Tabela 1 Wydatki na świadczenia w latach 2005 – 2009

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Wydatki na świadczenia pieniężne z FUS - ogółem w mln zł	107 397,6	115 908,5	118 013,2	132 180,8	147 896,4
Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w mln zł	26 322,6	23 463,7	24 027,8	26 208,5	28 387,4
Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy z FUS w mln zł	23 675,1	20 574,1	20 600,2	21 892,1	23 864,7
wydatki z FUS na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w % wydatków FUS na świadczenia pieniężne	22,0	17,8	17,5	16,6	16,1
wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy ogółem w % PKB	2,7	2,2	2,0	2,1	2,1

Dominującą pozycją w wydatkach na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w omawianych latach były wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy. Należy zauważyć, że ich udział w wydatkach ogółem w poszczególnych latach stopniowo maleje. W 2005 roku wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy stanowiły 69,3% ogółu wydatków, zaś w 2009r. - 52,0%.

Z roku na rok wzrasta natomiast udział wydatków na absencję chorobową finansowaną z FUS i funduszy zakładów pracy. W 2005r. wydatki z tytułu absencji chorobowej stanowiły 24,5% , w 2009r. – 39,2% ogółu omawianych wydatków.

Również w strukturze wydatków rosną znacząco wydatki na świadczenia rehabilitacyjne. Ich udział w wydatkach ogółem wynosił od 1,1% w 2005 r. do 3,1% w 2009r..

W przypadku wydatków na renty socjalne w latach 2005 – 2007 obserwujemy wzrost ich udziału w wydatkach ogółem, natomiast w kolejnych dwóch latach notuje się niewielki spadek ich udziału.

Tabela 2 Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w latach 2005 – 2009

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Renty z tytułu niezdolności do pracy					
Wydatki w tys. zł ¹⁾	18 252 036,3	15 007 430,9	14 657 800,1	14 762 089,7	14 748 817,6
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w tys.	1 974,9	1 555,9	1 473,6	1 380,8	1 287,9
w tym:					
Renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe					
Wydatki w tys. zł ¹⁾	2 926 484,3	2 962 939,5	2 957 718,2	3 137 236,1	3 257 697,7
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w tys.	242,1	236,6	232,0	227,0	220,9
Renty socjalne					
Wydatki w tys. zł ¹⁾	1 257 606,5	1 239 077,4	1 271 421,0	1 339 669,8	1 453 125,5
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w tys.	230,1	227,4	229,2	231,2	234,8

Tabela 2 Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w latach 2005 – 2009 (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Świadczenia rehabilitacyjne					
Wyплаты w tys. zł	295 811,0	552 860,7	614 765,0	776 202,4	890 616,4
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w tys.	23,2	43,6	47,2	58,8	59,2
Absencja chorobowa finansowana z FUS i funduszy zakładów pracy					
Wyплаты w tys. zł ²⁾	6 444 704,8	6 571 230,0	7 381 263,5	9 222 758,3	11 140 243,0
Liczba dni absencji chorobowej w tys.	161 131,7	161 317,1	169 343,4	194 406,7	205 076,9
Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS					
Koszt rehabilitacji	72 440,9	93 129,3	102 514,2	107 806,3	154 642,8
Liczba osób poddanych rehabilitacji leczniczej w tys.	53,6	68,0	70,4	67,2	73,4

¹⁾ Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym na renty wypadkowe, na renty socjalne – na podstawie wyników badania statystycznego. Wydatki na renty uwzględniają dodatki pielęgnacyjne przyznane w związku z niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji (tj. bez dodatków pielęgnacyjnych z tytułu wieku i bez kwot emerytur zbiegowych).

²⁾ Finansowane z FUS oraz z funduszy zakładów pracy

Tabela 3 Struktura wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ poniesionych w latach 2005 – 2009

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
renty z tytułu niezdolności do pracy	69,3	64,0	61,0	56,3	52,0
w tym:					

1) patrz uwagi do tabl.2

Tabela 3 Struktura wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ poniesionych w latach 2005 – 2009 (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
renty wypadkowe	16,0	19,7	20,2	21,3	22,1
renty socjalne	4,8	5,2	5,3	5,1	5,1
świadczenie rehabilitacyjne	1,1	2,4	2,6	3,0	3,1
absencja chorobowa	24,5	28,0	30,7	35,2	39,2
rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS	0,3	0,4	0,4	0,4	0,6

¹⁾ patrz uwagi do tabl.2

Rys. 1. Struktura wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w latach 2005 – 2009

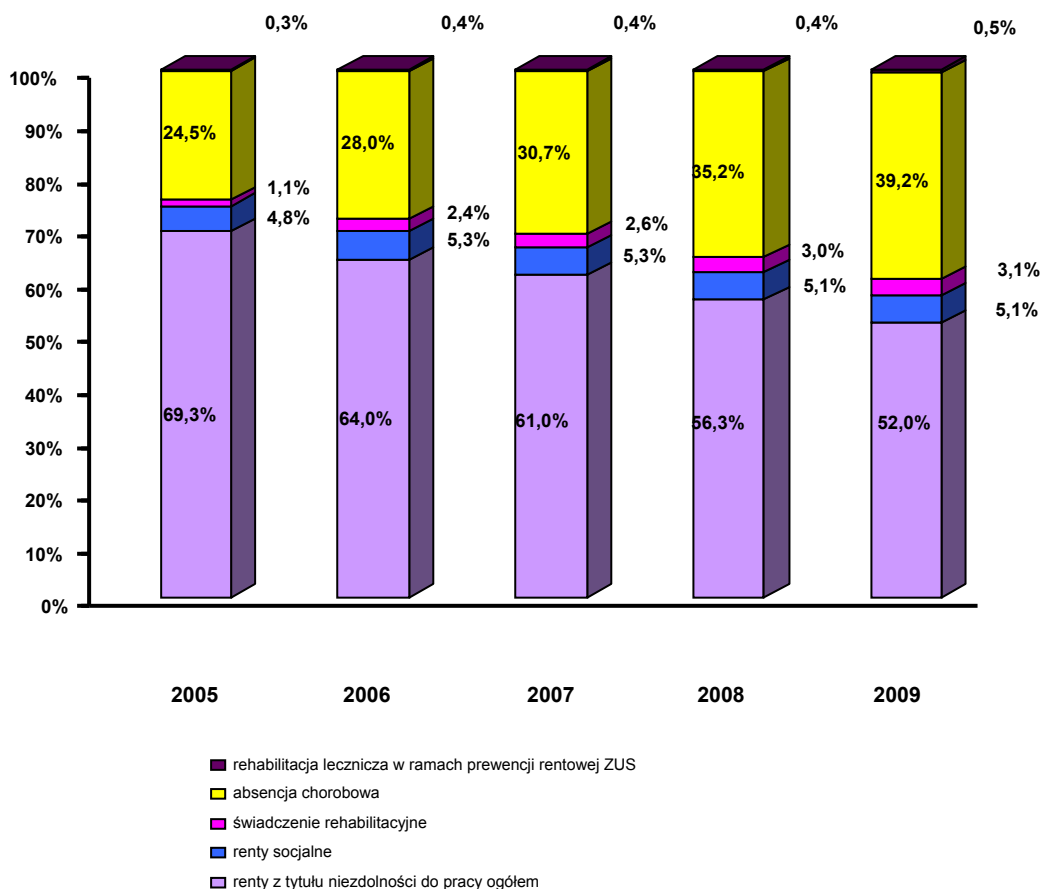

Tabela 4 Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy¹⁾
w latach 2005 – 2009 według stopnia niezdolności do pracy

Stopień niezdolności do pracy	2005	2006	2007	2008	2009
	w odsetkach				
Renty z tytułu niezdolności do pracy - ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	16,1	11,6	12,4	12,3	12,3
Całkowita niezdolność do pracy	35,1	32,0	30,7	30,5	30,5
Częściowa niezdolność do pracy	48,8	56,4	56,9	57,2	57,2
w tym:					
Renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe - ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	8,5	8,1	8,2	8,0	7,7
Całkowita niezdolność do pracy	19,6	19,8	19,4	19,3	19,1
Częściowa niezdolność do pracy	71,9	72,1	72,4	72,7	73,2

¹⁾ patrz uwagi do tabl.2

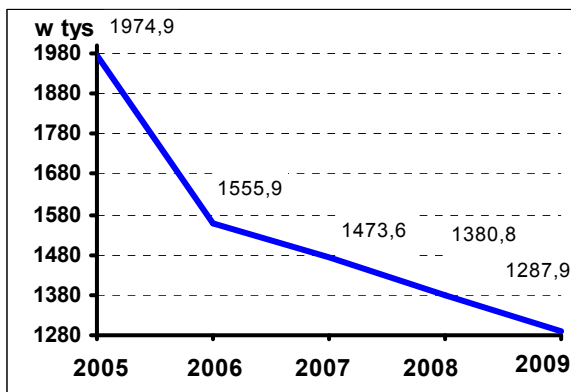
Analizując zagadnienie wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy istotny jest również wymiar liczbowy. Przedstawiono go, w omawianym okresie 2005 – 2009, w tabeli 5 oraz na rys. 2 - 5.

Tabela 5. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby świadczeniobiorców pobierających świadczenia związane z niezdolnością do pracy, liczby dni absencji chorobowej oraz liczby osób poddanych rehabilitacji leczniczej w latach 2006 - 2009

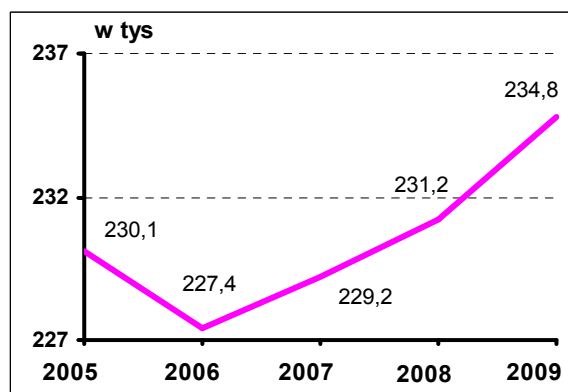
Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	
	rok poprzedni = 100				2005=100
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby świadczeniobiorców pobierających:					
renty z tytułu niezdolności do pracy	78,8	94,7	93,7	93,3	65,2
w tym:					
renty wypadkowe	97,7	98,1	97,8	97,3	91,2
renty socjalne	98,8	100,8	100,9	101,6	102,0
świadczenia rehabilitacyjne	188,0	108,3	124,6	100,7	255,3
Dynamika liczby osób poddanych rehabilitacji leczniczej					
rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS	126,9	103,5	95,3	109,3	136,9
Dynamika liczby dni absencji chorobowej					
absencja chorobowa	100,1	105,0	114,8	105,5	127,3

Rys. 2 Przeciętna miesięczna liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy i renty socjalne w latach 2005 – 2009

Renty z tytułu niezdolności do pracy

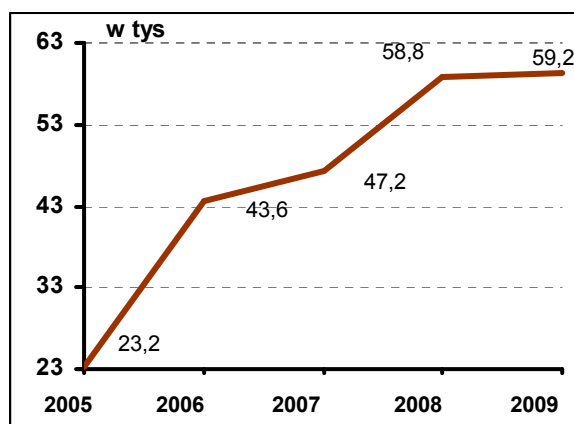

Renty socjalne

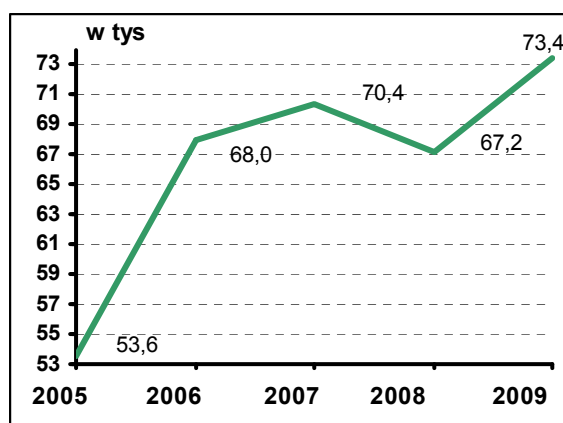

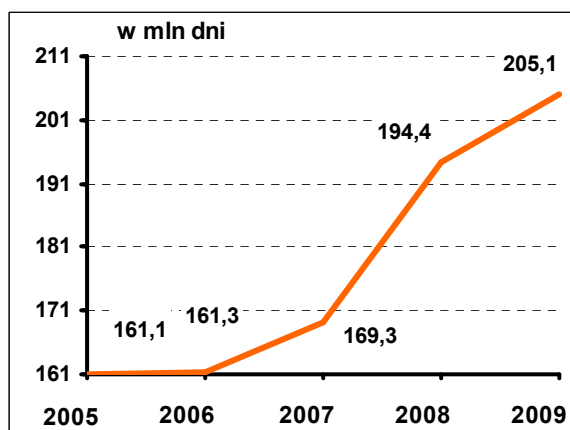
Rys. 3 *Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia rehabilitacyjne w latach 2005 – 2009*

Rys.4 *Liczba osób poddanych rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w latach 2005 - 2009*

Rys. 5 *Liczba dni absencji chorobowej finansowanej z FUS i funduszy zakładów pracy w latach 2005 – 2009*

1.2. Wydatki na świadczenia w ujęciu realnym

Jak wspomniano wcześniej, w analizowanym okresie nastąpił wzrost wypłat na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w ujęciu nominalnym. Jednak bardziej miarodajnym miernikiem jest ich wzrost realny (w cenach stałych roku poprzedniego).

Wahania dynamiki realnych wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy przedstawia tabela 6.

W 2009r. w porównaniu do 2005r. zauważalny jest znaczny, bo wynoszący 27,6%, spadek wydatków jedynie w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy. W przypadku wydatków na pozostałe świadczenia nastąpił ich znaczny wzrost realny.

I tak, wydatki na świadczenia rehabilitacyjne wzrosły o 169,8%, wydatki z tytułu absencji chorobowej o 54,9% oraz koszty rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS o 91,3%. Najniższy wzrost zanotowano w przypadku wydatków na renty socjalne – o 3,5% w porównaniu do 2005r.

Tabela 6 Dynamika realnych wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy ¹⁾ poniesionych w latach 2006 – 2009 (ceny stałe) ²⁾

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	
	rok poprzedni = 100			2005=100	
renty z tytułu niezdolności do pracy	81,4	95,3	96,7	96,5	72,4
w tym:					
renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	100,2	97,4	101,8	100,3	99,7
renty socjalne	97,6	100,1	101,1	104,8	103,5
świadczenia rehabilitacyjne	185,0	108,5	121,2	110,9	269,8
absencja chorobowa finansowana z FUS i funduszków zakładów pracy	101,0	109,6	119,9	116,7	154,9
rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS	127,3	107,4	100,9	138,6	191,3

¹⁾ patrz uwagi do tabl.2, ²⁾ wydatki na świadczenia przeliczono na wartości realne przy zastosowaniu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych,

2. Wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r.

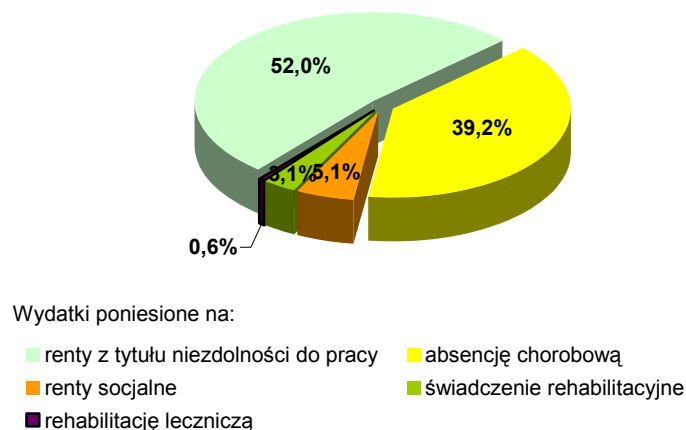
2.1. Wydatki ogółem według rodzajów świadczeń

W 2009r. wydatki z ubezpieczeń społecznych i ze środków pracodawców na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w obszarze realizowanym przez ZUS wyniosły łącznie 28 387 445,3 tys. zł. W odniesieniu do PKB ich udział wyniósł 2,1%.

Dominującą pozycję wydatków stanowiły renty z tytułu niezdolności do pracy - 52,0% ogółu wydatków. Drugą pozycję, tj. 39,2% stanowiły wydatki poniesione przez FUS i pracodawców w związku z absencją chorobową. Wydatki na renty socjalne to 5,1% ogółu wydatków, świadczenia rehabilitacyjne – 3,1 %, a koszty związane z rehabilitacją leczniczą – 0,6%.

Wydatki na absencję chorobową z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wyniosły 487 758,8 tys. zł, tj. 4.4 % wydatków na absencję chorobową ogółem, na renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy - 3 257 697,7 tys. zł, tj. 22,1% wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy ogółem.

Rys. 6 Wydatki z ubezpieczeń społecznych oraz ze środków pracodawców poniesione w 2009r. na świadczenia związane z niezdolnością do pracy

Dane na temat kształtowania się przeciętnej kwoty wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy przypadającej na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przedstawia tabela 7.

I tak, przeciętna wysokość wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy była najwyższa i wynosiła 637,32 zł na 1 osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku absencji chorobowej – 481,38 zł. Przeciętne wysokości wydatków na renty wypadkowe i zasiłki chorobowe z tytułu wypadków przy pracy chorób zawodowych były znacznie niższe, wynosiły odpowiednio 140,77 zł i 21,08 zł.

Tabela 7. Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłat w tys. zł	Przeciętna kwota wypłaty na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w zł
OGÓŁEM	28 387 445,3	1 226,66
renty z tytułu niezdolności do pracy ¹⁾	14 748 817,6	637,32
w tym:		
renty wypadkowe	3 257 697,7	140,77
renty socjalne	1 453 125,5	62,79
świadczenie rehabilitacyjne	890 616,4	38,48
absencja chorobowa ²⁾	11 140 243,0	481,38
w tym:		
zasiłki chorobowe z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	487 758,7	21,08
rehabilitacja lecznicza	154 642,8	6,68

¹⁾ Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym na renty wypadkowe, na renty socjalne – na podstawie wyników badania statystycznego. Wydatki na renty uwzględniają dodatki pielęgnacyjne przyznane w związku z niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji (tj. bez dodatków pielęgnacyjnych z tytułu wieku i bez kwot emerytur zbiegowych).

²⁾ Finansowane z FUS oraz z funduszy zakładów pracy

2.2. Struktura wydatków ogółem według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców

Analizując wydatki na świadczenia ogółem, udział wydatków poniesionych w związku z niezdolnością do pracy mężczyzn był o 15,2 punktu procentowego wyższy niż w związku z niezdolnością kobiet i wynosił 57,6%.

Struktura wydatków ze względu na płeć w poszczególnych rodzajach wydatków również kształtowała się odmiennie. W przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy, rent socjalnych, świadczeń rehabilitacyjnych i rehabilitacji leczniczej, udział wydatków na świadczenia wypłacane mężczyznom w wydatkach ogółem był znacząco wyższy niż udział wydatków na świadczenia wypłacane kobietom.

Wydatki na renty wypłacone mężczyznom wyniosły 10 178 262,9 tys. zł stanowiąc 69,0% ogółu wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym wydatki na renty wypadkowe wyniosły 2 490 105,4 tys. zł, tj. 76,4% ogółu wydatków na te renty.

Udział wydatków na renty socjalne wypłacone mężczyznom wyniósł 54,1%, tj. 785,6 mln zł. Również wydatki na świadczenie rehabilitacyjne wypłacone mężczyznom przewyższały o 15,0 punktów procentowych wydatki na to świadczenie wypłacone kobietom.

Jak wynika z analizy, koszt rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS mężczyzn był także o 14,2 punktu procentowego wyższy niż poniesiony w związku z rehabilitacją leczniczą kobiet.

Z kolei w przypadku wydatków związanych z absencją chorobową udział wypłat związanych z absencją kobiet przewyższał udział wydatków dla mężczyzn i wyniósł 57,1% tj. 6 356 897,9 tys. zł.

Tabela 8 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców

Wyszczególnienie	Kwota wypłat w tys.zł		
	razem	mężczyźni	kobiety
OGÓLEM	28 387 445,3	16 348 067,1	12 039 378,2
renty z tytułu niezdolności do pracy	14 748 817,6	10 178 262,9	4 570 554,7
w tym:			

¹⁾ patrz uwagi pod tablicą 7

Tabela 8 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłat w tys. zł		
	razem	mężczyźni	kobiety
renty wypadkowe	3 257 697,7	2 490 105,4	767 592,3
renty socjalne	1 453 125,5	785 631,7	667 493,8
świadczenie rehabilitacyjne	890 616,4	512 493,7	378 122,7
absencja chorobowa	11 140 243,0	4 783 345,1	6 356 897,9
w tym:			
zasiłki chorobowe z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	487 758,7	372 597,1	115 161,6
rehabilitacja lecznicza	154 642,8	88 333,7	66 309,1

¹⁾ patrz uwagi pod tablicą 7

Tabela 9 Struktura wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców

Wyszczególnienie	Kwota wypłat w odsetkach		
	razem	mężczyźni	kobiety
OGÓŁEM	100,0	57,6	42,4
renty z tytułu niezdolności do pracy	100,0	69,0	31,0
w tym:			
renty wypadkowe	100,0	76,4	23,6
renty socjalne	100,0	54,1	45,9
świadczenie rehabilitacyjne	100,0	57,5	42,5
absencja chorobowa	100,0	42,9	57,1
w tym:			

¹⁾ patrz uwagi pod tablicą 7

Tabela 9 Struktura wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według rodzajów świadczeń i płci świadczeniobiorców (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłat w odsetkach		
	razem	mężczyźni	kobiety
zasiłki chorobowe z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	100,0	76,4	23,6
rehabilitacja lecznicza	100,0	57,1	42,9

¹⁾ patrz uwagi pod tablicą 7

2.3. Struktura wydatków ogółem według województw i płci świadczeniobiorców

Rozpatrując wydatki na świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (z wyłączeniem wydatków poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS) w poszczególnych województwach, obserwujemy, że największe wydatki poniesione zostały w województwach śląskim 14,3% ogółu wydatków, mazowieckim – 11,3%, wielkopolskim – 10,4%. W populacji mężczyzn najwyższy udział wydatków odnotowano w województwie śląskim - 15,9%, natomiast w populacji kobiet najwyższy ich udział wystąpił w województwie mazowieckim – 12,7%. Najniższe kwoty wydatkowano w województwie opolskim – 1,9% ogółu wydatków oraz w województwie podlaskim – 2,0%.

Tabela 10 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według województw i płci świadczeniobiorców

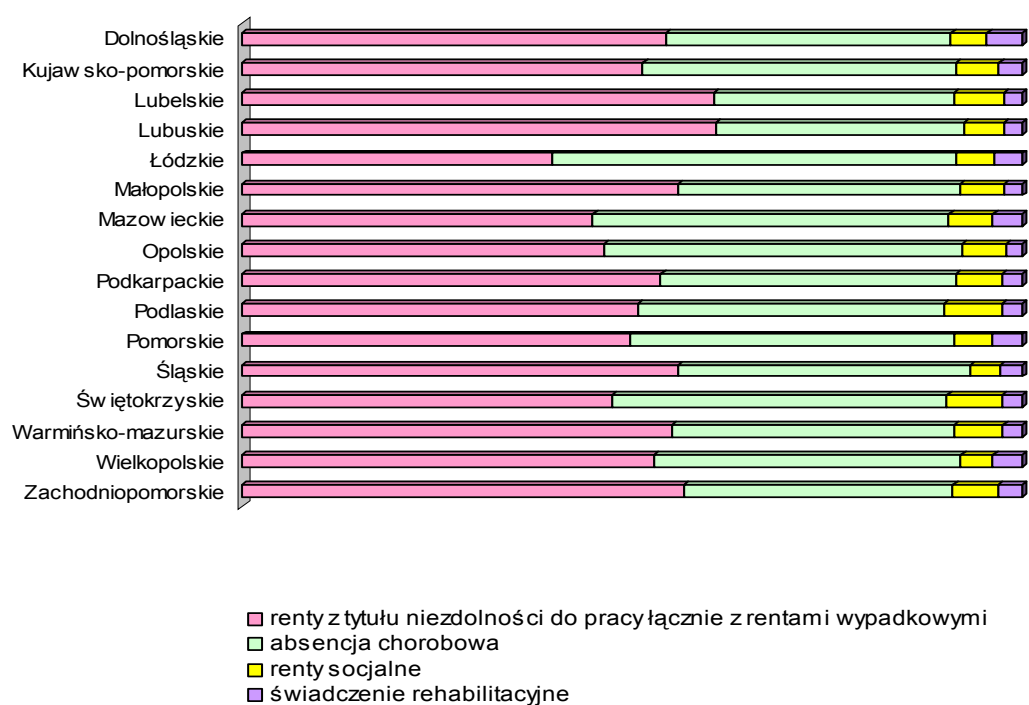
Województwa	Kwota wypłat					
	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM	28 232 802,5	100,0	16 259 733,5	100,0	11 973 069,1	100,0
Dolnośląskie	2 278 907,1	8,1	1 335 701,8	8,2	943 205,3	7,9
Kujawsko-pomorskie	1 538 558,7	5,5	873 130,1	5,4	665 428,5	5,6
Lubelskie	1 535 730,6	5,4	874 195,7	5,4	661 534,9	5,5
Lubuskie	827 663,5	2,9	471 489,0	2,9	356 174,5	3,0
Łódzkie	1 991 595,6	7,1	1 083 339,8	6,7	908 255,8	7,6
Małopolskie	2 461 363,8	8,7	1 449 131,4	8,9	1 012 232,4	8,4
Mazowieckie	3 193 133,0	11,3	1 674 606,1	10,3	1 518 526,9	12,7
Opolskie	541 713,4	1,9	319 153,9	2,0	222 559,5	1,9
Podkarpackie	1 470 602,9	5,2	885 072,9	5,4	585 530,0	4,9
Podlaskie	565 394,9	2,0	302 257,1	1,9	263 137,8	2,2
Pomorskie	1 632 193,6	5,8	901 392,0	5,5	730 801,6	6,1
Śląskie	4 049 442,0	14,3	2 582 392,0	15,9	1 467 050,0	12,2
Świętokrzyskie	843 442,9	3,0	512 288,5	3,1	331 154,4	2,8
Warmińsko-mazurskie	1 036 688,0	3,7	590 791,4	3,6	445 896,6	3,7
Wielkopolskie	2 932 943,6	10,4	1 671 129,8	10,3	1 261 813,9	10,5
Zachodniopomorskie	1 333 428,8	4,7	733 661,9	4,5	599 767,0	5,0

¹⁾ bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

Generalnie w każdym z województw najwyższy udział w wydatkach stanowiły wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy. Udział tych wydatków wahał się od 45,0% w województwie mazowieckim do 60,8% w województwie lubuskim. Jedynie w województwie łódzkim wydatki na absencję chorobową przewyższały zdecydowanie wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy, ich udział w wydatkach w tym województwie wyniósł 51,7%. Wydatki na renty socjalne i świadczenia rehabilitacyjne stanowiły poniżej 10,0% ogółu wydatków w danym województwie.

Rys. 7 *Struktura wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w 2009r. według rodzajów świadczeń wypłaconych w poszczególnych województwach*

1) bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

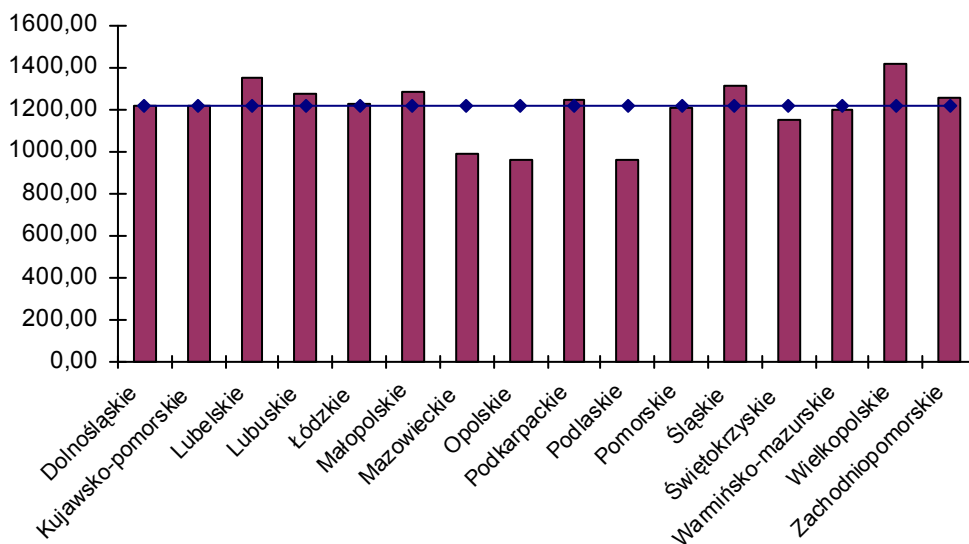
Porównując przeciętne wysokości wydatków na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w poszczególnych województwach, wysokości te przy średniej 1 219,98 zł, wyniosły od 957,64 zł w województwie podlaskim do 1 416,63 zł w województwie wielkopolskim.

Tabela 11 Przeciętna kwota wydatków ogółem¹⁾ na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według województw

Województwa	Kwota wypłat w tys. zł	Przeciętna kwota wypłaty na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w zł
OGÓLEM	28 232 802,5	1 219,98
Dolnośląskie	2 278 907,1	1 222,95
Kujawsko-pomorskie	1 538 558,7	1 220,61
Lubelskie	1 535 730,6	1 352,10
Lubuskie	827 663,5	1 280,48
Łódzkie	1 991 595,6	1 231,43
Małopolskie	2 461 363,8	1 287,21
Mazowieckie	3 193 133,0	988,45
Opolskie	541 713,4	966,24
Podkarpackie	1 470 602,9	1 252,14
Podlaskie	565 394,9	957,64
Pomorskie	1 632 193,6	1 208,00
Śląskie	4 049 442,0	1 317,75
Świętokrzyskie	843 442,9	1 154,27
Warmińsko-mazurskie	1 036 688,0	1 204,27
Wielkopolskie	2 932 943,6	1 416,63
Zachodniopomorskie	1 333 428,8	1 252,72

¹⁾ bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

Rys. 8 Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ na 1 osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym według województw

¹⁾ bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

2.4. Ranking wydatków na świadczenia ogółem według grup chorobowych

W strukturze wydatków ogółem na świadczenia z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. **grupami chorobowymi** generującymi najwyższe wydatki były choroby układu krążenia – 16,5% ogółu wydatków, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania – 15,6%, choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej – 12,6%, urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych – 9,9%, choroby związane z okresem ciąży, porodu i połogu – 9,6%, choroby układu nerwowego – 9,5% oraz choroby układu oddechowego – 8,4%.

Łącznie wyżej wymienione grupy chorobowe w 82% były w 2009r. przyczyną poniesionych wydatków w związku z niezdolnością do pracy.

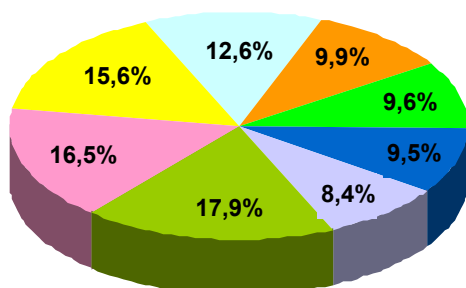
Tabela 12 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM (A00 - Z99)	28 387 445,3	100,0	16 348 067,1	100,0	12 039 378,2	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	206 549,4	0,7	125 660,1	0,8	80 889,3	0,7
Nowotwory (C00 - D48)	1 356 623,6	4,8	726 990,9	4,4	629 632,7	5,2
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - -D89)	69 408,0	0,2	33 831,6	0,2	35 576,4	0,3
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	588 734,8	2,1	394 854,9	2,4	193 879,9	1,6
Zaburzenia psychiczne zaburzenia zachowania (F00 - F99)	4 426 208,2	15,6	2 397 169,7	14,7	2 029 038,5	16,8
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	2 696 092,6	9,5	1 693 826,9	10,4	1 002 265,7	8,3
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	679 908,6	2,4	436 482,0	2,7	243 426,6	2,0
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	350 878,9	1,2	281 922,9	1,7	68 956,0	0,6
Choroby układu krążenia (I00 - -I99)	4 682 010,1	16,5	3 659 820,0	22,4	1 022 190,1	8,5
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	2 395 370,7	8,4	1 264 988,6	7,7	1 130 382,1	9,4
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	681 669,7	2,4	451 235,5	2,8	230 434,2	1,9
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	195 694,3	0,7	124 179,4	0,8	71 514,9	0,6
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	3 584 890,2	12,6	2 213 068,0	13,5	1 371 822,2	11,4

Tabela 12 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy poniesione w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców (dok.)

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	523 059,5	1,8	200 701,4	1,2	322 358,1	2,7
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	2 713 682,3	9,6	-	-	2 713 682,3	22,5
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	586,7	0,0	49,3	0,0	537,4	0,0
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	144 783,4	0,5	66 155,6	0,4	78 627,8	0,7
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	146 969,2	0,5	63 795,8	0,4	83 173,4	0,7
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	2 769 371,0	9,9	2 159 157,5	13,2	610 213,5	5,1
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	23 083,9	0,1	16 304,7	0,1	6 779,2	0,1
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	151 870,2	0,5	37 872,3	0,2	113 997,9	0,9

Rys. 9 Wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009 r. według grup chorobowych

- Wydatki na świadczenia z tytułu niezdolności do pracy w związku z :
- chorobami układu krążenia
  - zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania
  - chorobami układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej
  - urazami, zatruciami i innymi określonymi skutkami działania czynników zewnętrznych
  - chorobami związanymi z okresem ciąży, porodu i połogu
  - chorobami układu nerwowego
  - chorobami układu oddechowego
  - pozostałymi chorobami

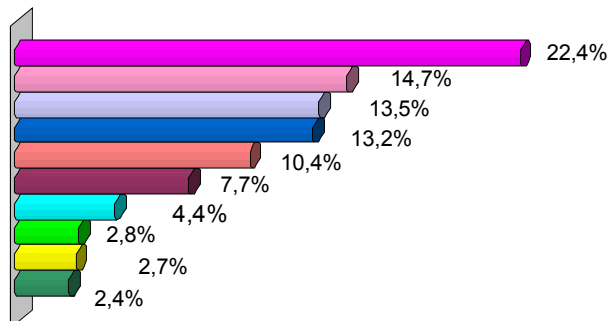
W tabeli 13 zaprezentowano strukturę wydatków na świadczenia według płci świadczeniobiorców, którą uporządkowano według **grup chorobowych** generujących najwyższe wydatki. Jak wynika z poniższej tabeli, zdecydowanie wyższy udział stanowiły wydatki ponoszone na świadczenia związane z niezdolnością mężczyzn niż kobiet i wynosiły w poszczególnych grupach chorobowych od 52,8% do 78,2%.

Tabela 13 Ranking wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy w 2009r. według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	udział w wydatkach ogółem	struktura wydatków według płci		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
OGÓŁEM (A00-Z99)	100,0	100,0	57,6	42,4
w tym:				
Choroby układu krążenia (I00-I99)	16,5	100,0	78,2	21,8
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99)	15,6	100,0	54,2	45,8
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00-M99)	12,6	100,0	61,7	38,3
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00-T98)	9,9	100,0	78,0	22,0
Ciąża, poród i połóg (O00-O99)	9,6	100,0	0,0	100,0
Choroby układu nerwowego (G00-G99)	9,5	100,0	62,8	37,2
Choroby układu oddechowego (J00-J99)	8,4	100,0	52,8	47,2
Nowotwory (C00-D48)	4,8	100,0	53,6	46,4
Choroby oka i przydatków oka (H00-H59)	2,4	100,0	64,2	35,8
Choroby układu trawiennego (K00-K93)	2,4	100,0	66,2	33,8

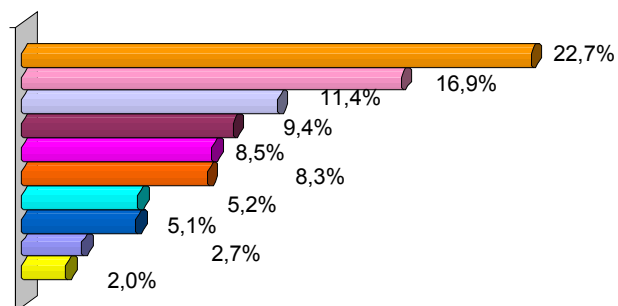
Rys. 10 Ranking 10 grup chorobowych powodujących niezdolność do pracy, generujących najwyższe wydatki ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy, według płci świadczeniobiorców

MEŹCZYŹNI

- choroby układu krążenia
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania
- choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej
- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych
- choroby układu nerwowego
- choroby układu oddechowego
- nowotwory
- choroby układu trawiennego
- choroby oka i przydatków oka
- zaburzenia wydzielania wewnątrzynnego

KOBIETY

- ciąża, poród i połóg
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania
- choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej
- choroby układu oddechowego
- choroby układu krążenia
- choroby układu nerwowego
- nowotwory
- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych
- choroby układu moczowo-płciowego
- choroby oka i przydatków oka

W ocenie poziomu wydatków na świadczenia związane z niezdolnością do pracy istotny jest również wskaźnik wydatków przypadających na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym. Najwyższe wydatki odnotowano w odniesieniu do grup chorobowych wyszczególnionych poniżej:

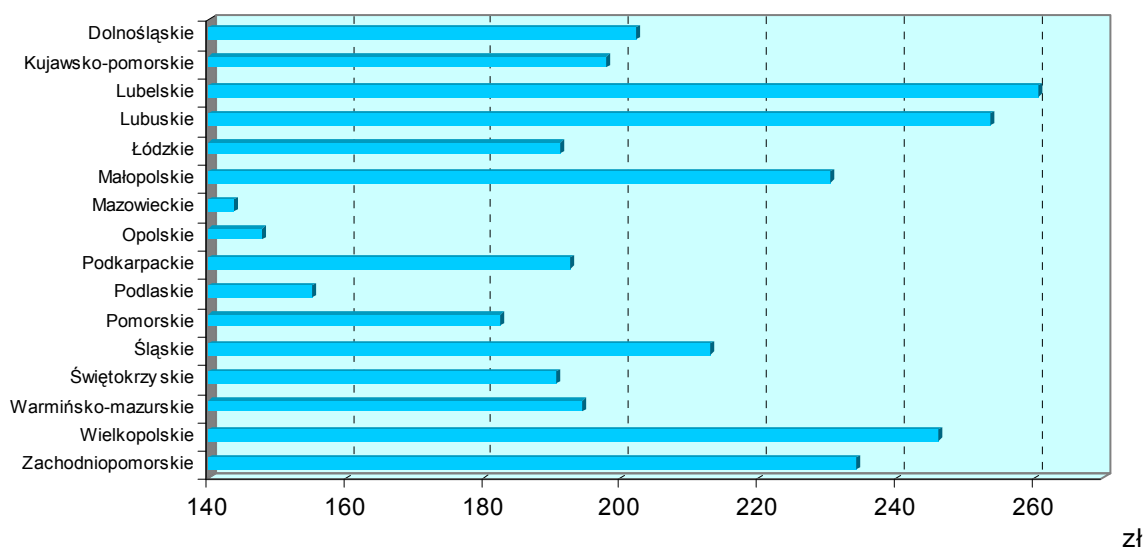
- choroby układu krążenia (I00-I99) – 192,50 zł,
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 – F99) – 191,30 zł,
- choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 – M99) – 154,90 zł,
- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 – T98) – 119,70 zł,
- ciąża, poród i połów (O00 – O99) – 118,00 zł,
- choroby układu nerwowego (G00 – G99) – 116,50 zł.

Kształtowanie się tych wskaźników w przypadku wymienionych – najwyżej sklasyfikowanych grup chorobowych – według województw przedstawiono na rysunku 11.

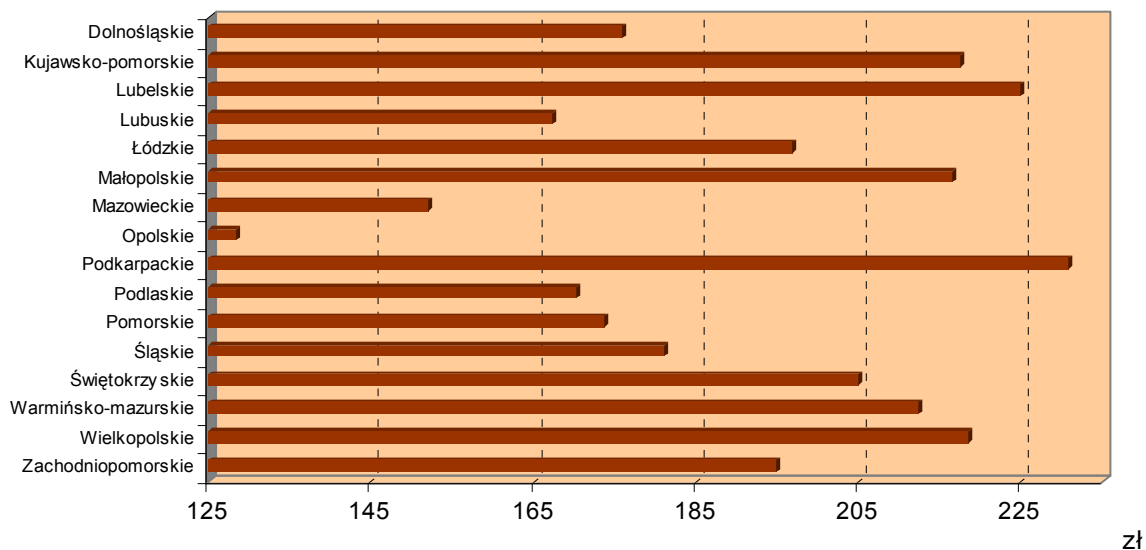
Rys. 11 *Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym dla wybranych grup chorobowych według województw*

¹⁾ bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

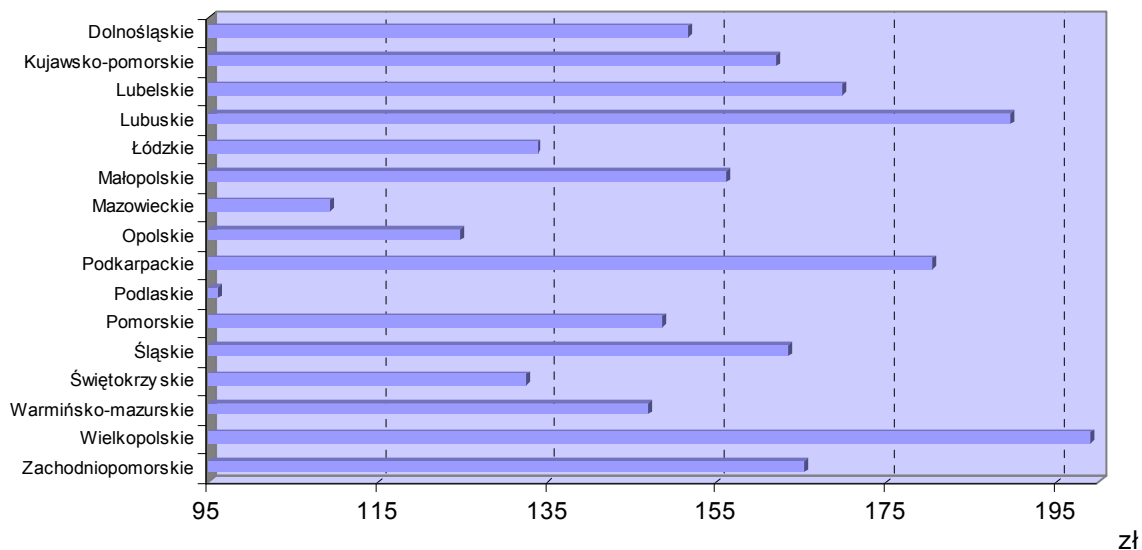
CHOROBY UKŁADU KRAŻENIA (I00 – I99)

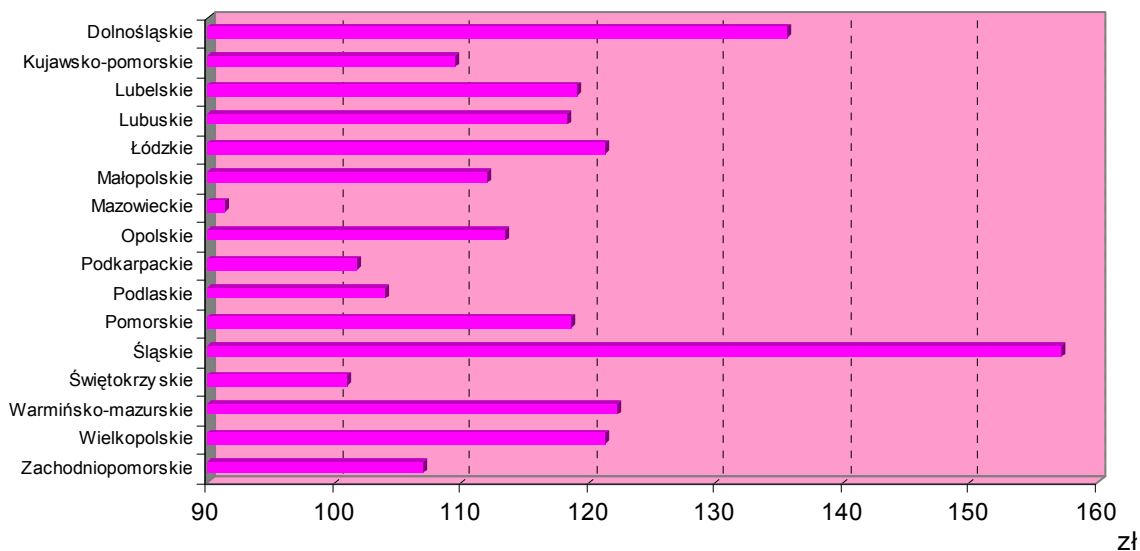
ZABURZENIA PSYCHICZNE I ZABURZENIA ZACHOWANIA (F00 – F99)

CHOROBY UKŁADU KOSTNO-STAWOWEGO, MIĘŚNIOWEGO I TKANKI ŁĄCZNEJ (M00 – M99)

URAZY, ZATRUCIA I INNE OKREŚLONE SKUTKI DZIAŁANIA CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH (S00 – T98)

2.5. Ranking wysokości wydatków na świadczenia ogółem według jednostek chorobowych i płci świadczeniobiorców

W wyniku analizy kwot wypłat ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy wybrano **20 jednostek chorobowych** generujących najwyższe wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy.

Tabela 14 prezentuje ranking 20 wybranych jednostek chorobowych z uwzględnieniem struktury według płci.

Wymienione jednostki chorobowe spowodowały wydatki na świadczenia z tytułu niezdolności do pracy rzędu ok. 44% ogółu wydatków.

Tabela 14 Ranking jednostek chorobowych powodujących niezdolność do pracy, generujących najwyższe wydatki na świadczenia związane z tą niezdolnością

Jednostki chorobowe	Udział w wydatkach ogółem	Struktura wydatków według płci		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
OGÓŁEM (A00 - Z99)	100,0	100,0	57,6	42,4
Opieka położnicza z powodu stanów związanych głównie z ciążą (O26)	6,8	100,0	-	100,0
Przewlekła choroba niedokrwienna serca (I25)	4,7	100,0	87,4	12,6
Zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych(G54)	3,8	100,0	64,3	35,7
Schizofrenia (F20)	3,2	100,0	55,6	44,4
Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa (M47)	3,1	100,0	65,3	34,7
Inne choroby krążka międzykręgowego (M51)	2,4	100,0	66,0	34,0
Inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną (F06)	2,0	100,0	68,2	31,8
Miażdżyca (I70)	1,9	100,0	74,7	25,3
Choroba nadciśnieniowa z zajęciem serca (I11)	1,8	100,0	75,1	24,9
Zaburzenia depresyjne nawracające (F33)	1,5	100,0	34,6	65,4
Samoistne (pierwotne) nadciśnienie (I10)	1,5	100,0	69,2	30,8
Upośledzenie umysłowe umiarkowane (F71)	1,4	100,0	55,3	44,7
Następstwa urazów kończyny dolnej (T93)	1,4	100,0	83,5	16,5
Następstwa chorób naczyń mózgowych (I69)	1,3	100,0	77,0	23,0
Zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu (F07)	1,3	100,0	78,7	21,3
Ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym(J06)	1,3	100,0	44,5	55,5
Choroba zwyrodnieniowa stawów biodowych [Koksartroza] (M16)	1,3	100,0	65,7	34,3
Padaczka (G40)	1,2	100,0	67,2	32,8
Krwawienie we wczesnym okresie ciąży (O20)	1,1	100,0	-	100,0
Cukrzyca insulinozależna (E10)	1,0	100,0	74,3	25,7

Ranking 20 jednostek chorobowych powodujących niezdolność do pracy i generujących najwyższe wydatki na świadczenia był zróżnicowany w zależności od płci i dla każdej z populacji kształtował się odmiennie od rankingu ogółem (tj. wydatków na świadczenia dla obu płci łącznie).

W populacji mężczyzn dominowały: przewlekła choroba niedokrwienna serca (I25) – 7,1%, zaburzenia korzeni nerwowych (G54) – 4,3%, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa (M47) – 3,6%, schizofrenia (F20) – 3,1%, inne choroby krążka międzykręgowego (M51) – 2,7%, miażdżycy (I70) – 2,5%.

W populacji kobiet największy udział wydatków stanowiły wydatki związane z opieką położniczą z powodu stanów związanych głównie z ciążą (O26) – 16,1%, schizofrenią (F20) – 3,3%, zaburzeniami korzeni nerwowych (G54) – 3,2%, zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa (M47) – 2,6%, krwawieniem we wczesnym okresie ciąży (O20) – 2,5%.

Dokonując analizy kosztów chorób według płci zauważamy, że w rankingu najwyższych wydatków na świadczenia związane z niezdolnością kobiet pojawiły się, nie występujące w rankingu ogółem, wydatki związane z nowotworem złośliwym sutka (C50) – 1,6% oraz stwardnieniem rozsianym (G35) – 1,1%. Natomiast w rankingu wydatków związanych z niezdolnością mężczyzn: padaczka (G40) – 1,4%, cukrzyca insulinozależna (E10) – 1,3%, następstwa urazów kończyny górnej (T92) – 1,0%.

Poniżej zaprezentowano kształtowanie się przeciętnych wydatków na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym dla jednostek chorobowych, które w rankingu chorób generowały w 2009r. najwyższe wydatki na świadczenia związane z niezdolnością do pracy.

Najwyższa przeciętna wypłata świadczeń związanych z niezdolnością do pracy w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 83,90 zł została poniesiona z tytułu opieki położniczej z powodu stanów związanych głównie z ciążą (O26). Natomiast z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej:

- przewlekłą chorobą niedokrwienną serca (I25) przeciętna ta wyniosła 57,50 zł,
- zaburzeniami korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych (G54) – 46,80 zł,
- schizofrenią (F20) – 39,20 zł,
- zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa (M47) – 38,60 zł,
- innymi chorobami krążka międzykręgowego (M51) – 29,40 zł,
- innymi zaburzeniami psychicznymi (F06) – 23,90 zł,
- miażdżycą (I70) – 23,20 zł,
- chorobą nadciśnieniową z zajęciem serca (I11) – 22,00 zł,

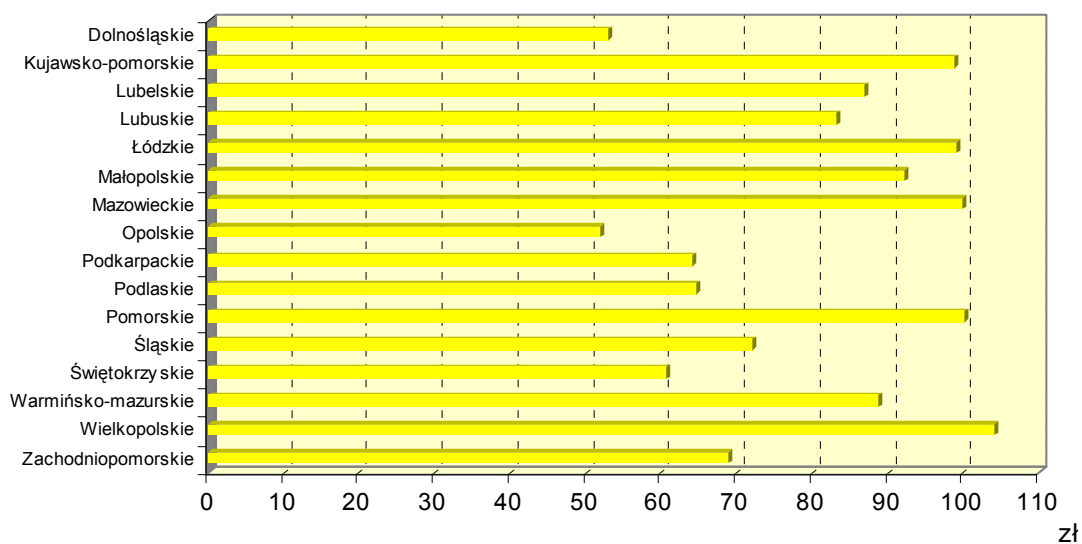
- zaburzeniami depresyjnymi nawracającymi (F33) – 18,40 zł.

Rysunek 12 przedstawia kształtowanie się przeciętnych kwot wydatków przypadających na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w poszczególnych województwach dla sześciu jednostek chorobowych generujących najwyższe koszty na 1 osobę ubezpieczoną zdrowotnie.

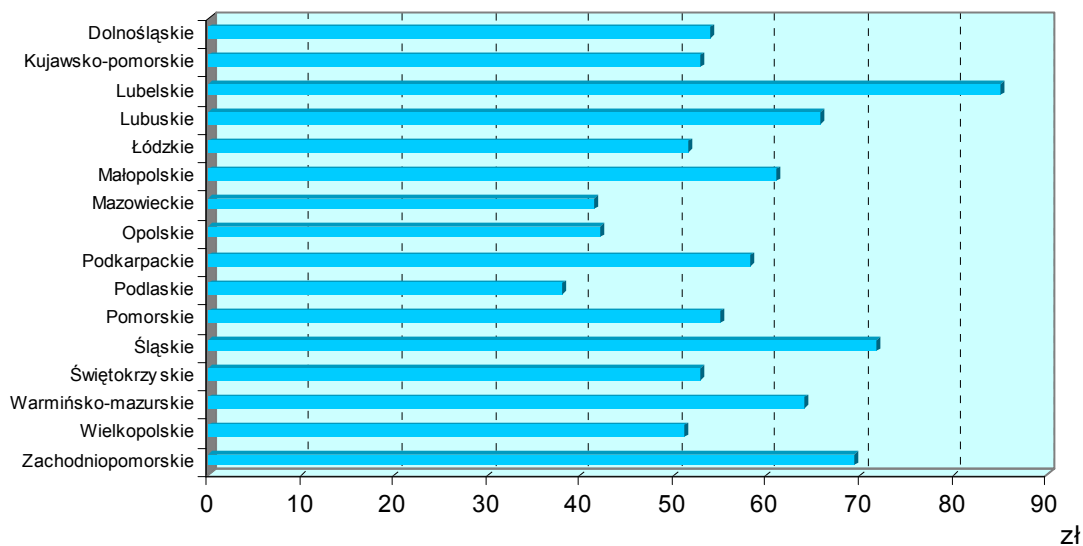
Rys. 12 *Przeciętna kwota wydatków ogółem na świadczenia związane z niezdolnością do pracy¹⁾ w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym dla wybranych jednostek chorobowych według województw*

¹⁾ bez kosztów poniesionych na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS

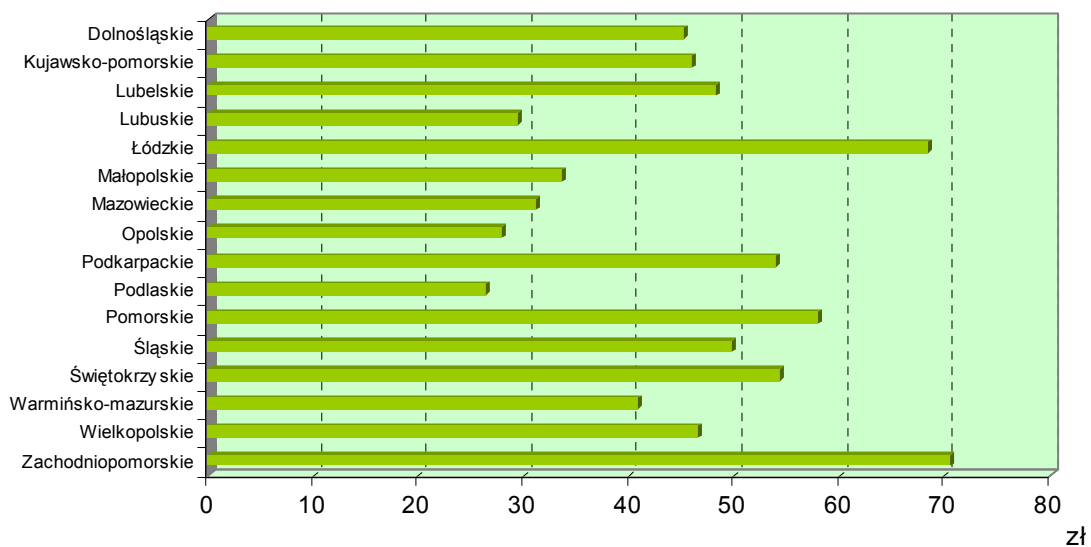
OPIEKA POŁOŻNICZA Z POWODU STANÓW ZWIĄZANYCH GŁÓWNIEM Z CIAŻĄ (O26)

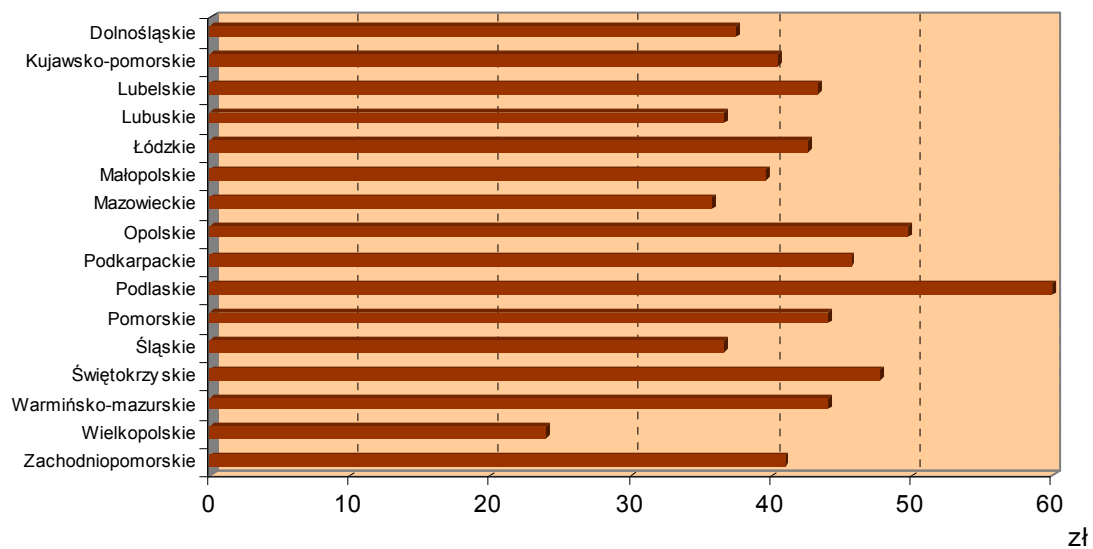
PRZEWLEKŁA CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA (I25)

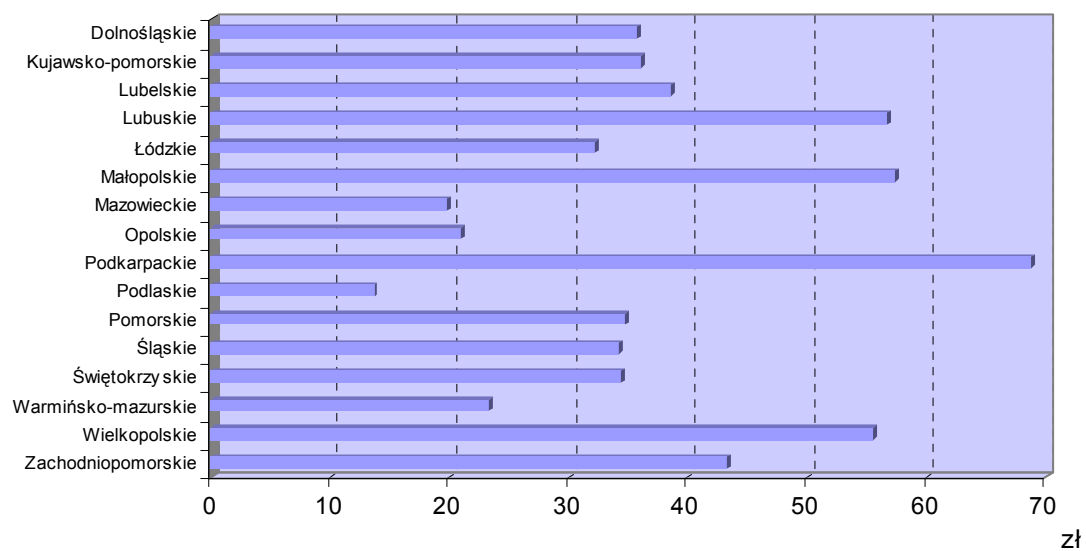
ZABURZENIA KORZENI RDZENIOWYCH I SPLOTÓW NERWOWYCH (G54)

SCHIZOFRENIA (F20)

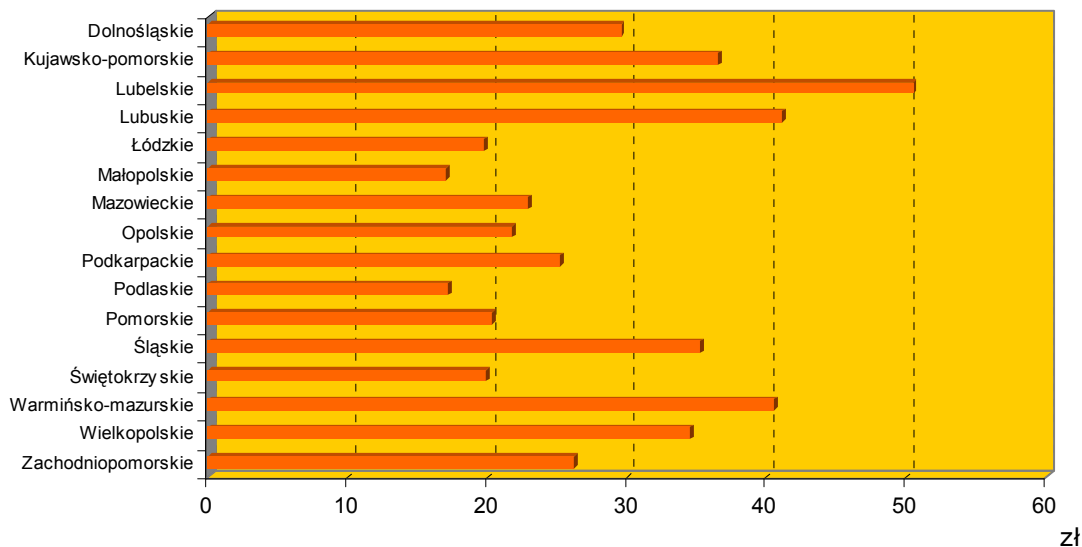

ZMIANY ZWYRODNIENIOWE KRĘGOSŁUPA (M47)

INNE CHOROBY KRĄŻKA MIĘDZYKRĘGOWEGO (M51)

2.6. Charakterystyka wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń

2.6.1. Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy

Rozpatrując wysokość kwot wypłaconych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z funduszy zakładów pracy w 2009 roku na poszczególne rodzaje świadczeń z tytułu niezdolności do pracy oraz grupy chorobowe stanowiące główną przyczynę tej niezdolności obserwujemy, że w przypadku **rent z tytułu niezdolności do pracy** najwyższe koszty wystąpiły w związku z chorobami układu krążenia – 25,7% oraz zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania – 19,4%.

Przeciętna kwota wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy w przeliczeniu na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym wyniosła 637,32 zł. Najwyższe wydatki odnotowano w odniesieniu do takich grup chorobowych jak choroby układu krążenia (I00 – I99) – 163,77 zł, z grupy zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania (F00-F99) – 123,74 zł oraz grupy chorób układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00-M99) – 83,16 zł (tabela 37). Najwyższe wydatki w przeliczeniu na jedną osobę objętą

obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym poniesiono w województwach lubelskim – 816,52 zł, lubuskim – 779,11 zł oraz w wielkopolskim 748,04 zł. (tabela 38).

Ponad 57% ogółu wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy stanowiły wydatki poniesione w związku z częściową niezdolnością do pracy. Z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wydatki stanowiły 30,5%, natomiast z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji ich udział wyniósł 12,3% ogółu wydatków na renty. Analogiczna struktura wydatków według stopni niezdolności wystąpiła w wydatkach na renty zarówno w populacji mężczyzn jak i kobiet.

Z rankingu grup chorobowych wynika, że z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji najwyższe wydatki generowały choroby układu krążenia – 23,2% ogółu wydatków na renty w przypadku tego stopnia niezdolności, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania – 19,3% oraz choroby układu nerwowego – 18,8%.

W wydatkach na renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy dominowały wydatki związane z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania – 26,2% oraz z chorobami układu krążenia – 25,0%. Natomiast z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobami układu krążenia – 26,6% oraz chorobami układu kostno-stawowego – 16,5%.

W wydatkach na renty szkoleniowe dominowały wydatki w związku z niezdolnością wskutek urazów, zatruc i innych skutków działania czynników zewnętrznych, stanowiły bowiem 45,6% wydatków na te renty oraz wydatki w związku z chorobami układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej, które stanowiły 15,3%.

Analizując wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy według województw obserwujemy, że w wszystkich województwach dominowały wydatki w związku z rentami przyznanymi na skutek częściowej niezdolności do pracy stanowiąc od 50,3 % do 66,4% ogółu wydatków. Wydatki na renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy stanowiły od 29,1% do 37,2%.

Najwyższe wydatki na renty szkoleniowe poniesiono w województwach śląskim – 25,5%, małopolskim – 15,3%, pomorskim – 12,8%.

Jak wspomniano wcześniej, wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** stanowiły 22,1% wydatków na renty ogółem. Najwyższe wydatki na renty wypadkowe zostały poniesione w związku z niezdolnością spowodowaną urazami, zatruciami i innymi określonymi skutkami działania czynników zewnętrznych – 27,0% ogółu wydatków na renty wypadkowe, chorobami układu oddechowego – 18,4%, chorobami układu krążenia – 12,0%. Najwyższy

odsetek w wydatkach na renty wypadkowe stanowiły wydatki na renty przyznane z tytułu częściowej niezdolności do pracy – 73,1%, wydatki na renty wypadkowe z tytułu całkowitej niezdolności do pracy – 19,1%, z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji - 7,7%. Wydatki na renty szkoleniowe przyznane w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stanowiły 39,6% wydatków na renty szkoleniowe ogółem.

Wysokości wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy oraz na renty szkoleniowe według grup chorobowych, stopni niezdolności oraz województw przedstawiają tablice 15 – 27.

2.6.2. Wydatki na renty socjalne

W portfelu wypłaconych w 2009r. **rent socjalnych** dominowały wydatki związane z niezdolnością spowodowaną zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania – 59,1% oraz chorobami układu nerwowego – 15,6%. Stanowiły one 74,7% ogółu wydatków na renty socjalne. Wyżej wymienione grupy chorobowe były główną przyczyną niezdolności do pracy zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Przeciętna kwota wypłaty renty socjalnej na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym wyniosła 62,79 zł, w przypadku renty z tytułu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania (F00-F99) – 37,11 zł.

Analizując zróżnicowanie przestrzenne wydatków na renty socjalne, najwyższy udział tych wydatków obserwujemy w województwach mazowieckim i śląskim, odpowiednio 12,3% i 10,7%. Najniższy udział wydatków na renty socjalne odnotowano w województwach opolskim – 2,1% oraz lubuskim i podlaskim – po 2,9%. Najwyższa przeciętna kwota wydatków na osobę ubezpieczoną zdrowotnie przypadła m.in. w województwie lubelskim – 834,65 zł, świętokrzyskim – 80,25 zł oraz warmińsko-mazurskim – 76,83 zł (tabela 38).

Wydatki na renty socjalne według grup chorobowych, płci świadczeniobiorców oraz województw ilustrują tablice 28 - 29.

2.6.3. Wydatki na absencję chorobową

Wydatki poniesione w 2009r. z tytułu **absencji chorobowej finansowanej z FUS i funduszków zakładów pracy** przedstawiają tablice 30 – 33. Najwyższe wydatki zostały poniesione na absencję chorobową spowodowaną chorobami okresu ciąży, porodu i połogu – 24,4% ogółu wydatków na absencję chorobową, chorobami układu oddechowego – 13,7%, urazami, zatruciami i innymi określonymi skutkami czynników zewnętrznych – 13,1% oraz chorobami układu kostno-stawowego – 12,0%.

Przeciętna kwota wypłaty z tytułu absencji chorobowej na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym wyniosła 481,38 zł. Kształtowanie się tego wskaźnika według grup chorobowych i województw przedstawiają tabele 37 – 38.

Analizując koszty absencji chorobowej według płci świadczeniobiorców zauważamy, że w populacji mężczyzn najwyższe wydatki poniesione zostały w związku z absencją spowodowaną urazami i zatruciami – 21,9%, chorobami układu kostno-stawowego - 16,8%, chorobami układu oddechowego – 15,6% oraz chorobami układu nerwowego – 12,5% ogółu wydatków poniesionych na absencję chorobową mężczyzn.

W wydatkach na absencję kobiet, poza chorobami okresu ciąży, porodu i połogu stanowiącymi 42,7% wydatków dla tej populacji, dominowały choroby układu oddechowego - 12,3%.

Najwyższe wydatki związane z absencją chorobową poniesiono w województwie śląskim – 13,6% oraz mazowieckim 13,1% ogółu tych wydatków.

Wydatki na **absencję chorobową spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** stanowiły 4,4% wydatków poniesionych na absencję ogółem. W przypadku absencji chorobowej wypadkowej 82,2% stanowiły wydatki na absencję spowodowaną urazami, zatruciami i innymi określonymi skutkami działania czynników zewnętrznych.

2.6.4. Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne

W przypadku wydatków na **świadczenia rehabilitacyjne**, w strukturze wydatków największy udział wydatkowanych kwot na te świadczenia odnotowano w związku z niezdolnością do pracy spowodowaną chorobami układu kostno-stawowego, mięśniowego i

tkanki łącznej – 24,4%, urazami, zatruciami i innymi określonymi skutkami działania czynników zewnętrznych – 23,0%, chorobami układu krążenia – 12,5%.

Najwyższe wydatki poniesiono w województwach mazowieckim – 13,4%, śląskim – 12,6%, wielkopolskim – 12,3% oraz dolnośląskim – 11,7%.

Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne przedstawiają tablice 34 - 35.

Przeciętna kwota wydatków w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie wyniosła 38,48 zł (tabela 37 – 38).

2.6.5. Koszty rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS

W ramach prewencji rentowej ZUS **rehabilitacji leczniczej** podlegają dysfunkcje wynikające ze schorzeń narządu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego oraz psychosomatycznych. Stąd też w strukturze wydatków na rehabilitację leczniczą przeważają wydatki związane z rehabilitacją schorzeń występujących w grupie chorobowej chorób układu kostno-stawowego – 41,3%, urazów – 20,2%, chorób układu nerwowego – 15,1% oraz chorób układu krążenia – 11,9%.

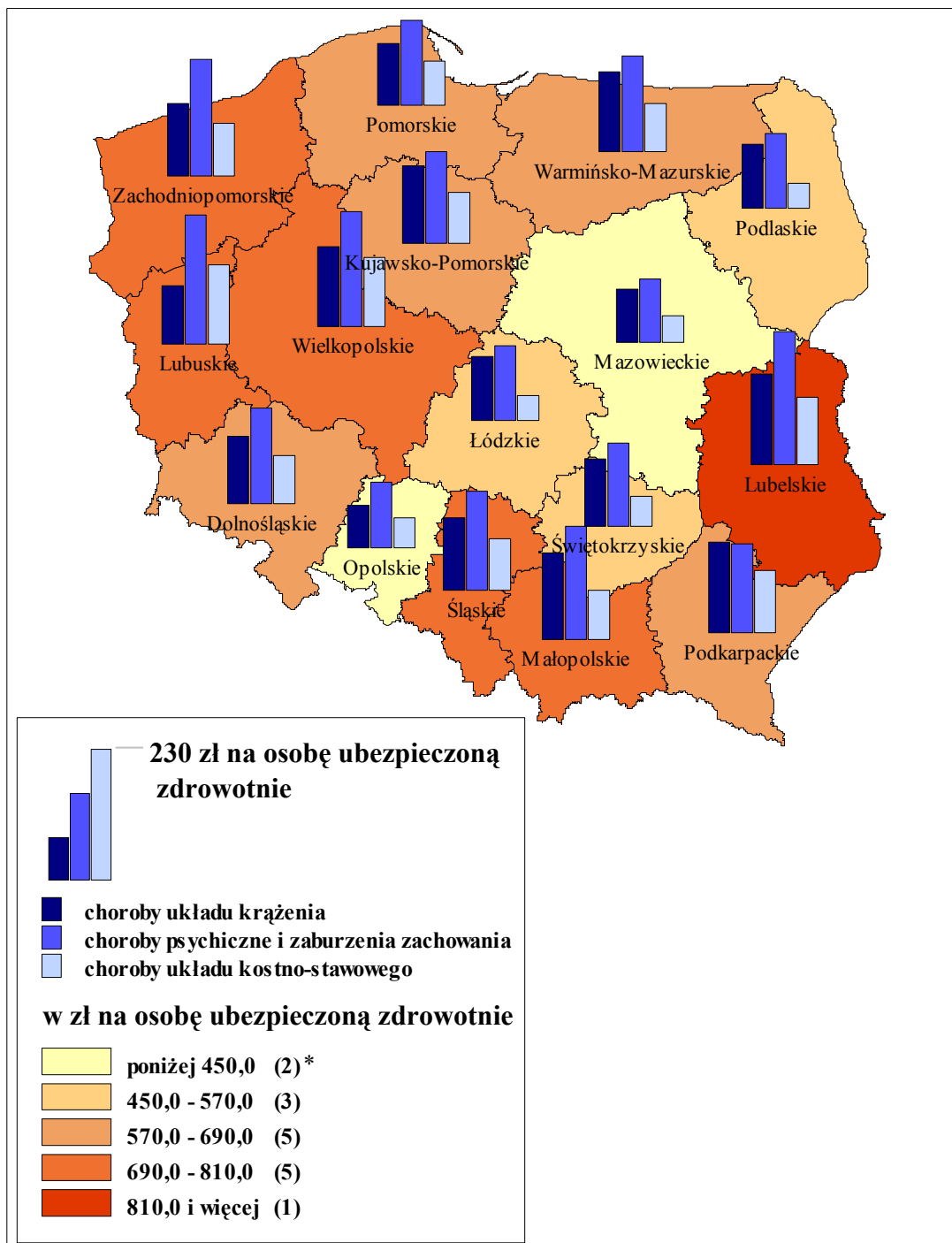
Strukturę kosztów rehabilitacji leczniczej przedstawia tabela 36.

Tabela 15 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy** w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności i płci świadczeniobiorców¹⁾

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM (A00 - Z99)	14 748 817,6	100,0	10 178 262,9	100,0	4 570 554,7	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	87 916,6	0,6	58 970,3	0,6	28 946,3	0,6
Nowotwory (C00 - D48)	951 467,6	6,5	560 036,9	5,5	391 430,7	8,6
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	28 196,0	0,2	17 941,2	0,2	10 254,8	0,2
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	442 251,1	3,0	320 044,2	3,1	122 206,9	2,7
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	2 863 492,0	19,4	1 618 186,0	15,9	1 245 306,0	27,2
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	1 373 586,0	9,3	920 373,2	9,0	453 212,8	9,9
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	551 639,1	3,7	365 275,6	3,6	186 363,5	4,1
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	286 473,0	1,9	248 101,1	2,4	38 371,9	0,8
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	3 790 086,9	25,7	3 031 994,4	29,9	758 092,5	16,6
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	841 158,3	5,7	502 739,3	4,9	338 419,0	7,4
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	184 356,3	1,3	132 072,8	1,3	52 283,5	1,1
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	100 217,6	0,7	65 546,9	0,6	34 670,7	0,8
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	1 924 565,4	13,1	1 247 749,9	12,3	676 815,5	14,8
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	169 101,9	1,1	113 634,0	1,1	55 467,9	1,2
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	37 408,7	0,2	19 588,2	0,2	17 820,5	0,4
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	29 368,0	0,2	8 546,4	0,1	20 821,6	0,5
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	1 048 567,7	7,1	916 770,0	9,0	131 797,7	2,9
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	11 970,3	0,1	10 364,1	0,1	1 606,2	0,2
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	26 995,1	0,2	20 328,4	0,2	6 666,7	0,0

¹⁾ łącznie z rentami szkoleniowymi

Rys.13 Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy przyznane w związku z chorobami układu krążenia, zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania oraz chorobami układu kostno-stawowego na tle wydatków na renty w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w 2009 r.

* liczba województw

Tabela 16 Wydatki na **renty szkoleniowe** w 2009r.
według grup chorobowych

Grupy chorobowe	Renty szkoleniowe		w tym: przyznane w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	
	kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM (A00 - Z99)	6 907,9	100,0	2 736,7	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	124,7	1,8	48,4	1,8
Nowotwory (C00 - D48)	300,7	4,3	116,0	4,2
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	14,6	0,2	-	-
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	142,8	2,1	-	-
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	10,8	0,1	-	-
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	401,4	5,8	49,1	1,8
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	654,6	9,5	363,3	13,3
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	149,7	2,2	5,6	0,2
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	411,4	6,0	5,3	0,2
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	239,8	3,5	139,2	5,1
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	17,4	0,3	-	-
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	121,1	1,8	91,9	3,3
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	1 053,9	15,3	184,3	6,7
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	24,0	0,3	-	-
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	28,5	0,4	-	-
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	3,1	0,0	-	-
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	3 151,6	45,6	1 714,7	62,7
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	10,1	0,1	10,1	0,4
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	47,7	0,7	8,8	0,3

Tabela 17 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy** poniesione w 2009 roku
wg stopnia niezdolności i płci świadczeniobiorców

Stopień niezdolności do pracy	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM	14 741 909,7	100,0	10 172 293,5	100,0	4 569 616,2	100,0
całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	1 808 917,2	12,3	1 199 686,9	11,8	609 230,3	13,3
całkowita niezdolność do pracy	4 501 466,8	30,5	3 058 680,2	30,1	1 442 786,6	31,6
częściowa niezdolność do pracy	8 431 525,7	57,2	5 913 926,4	58,1	2 517 599,3	55,1

Rys. 14 Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy w 2009r. według stopnia niezdolności i płci świadczeniobiorców

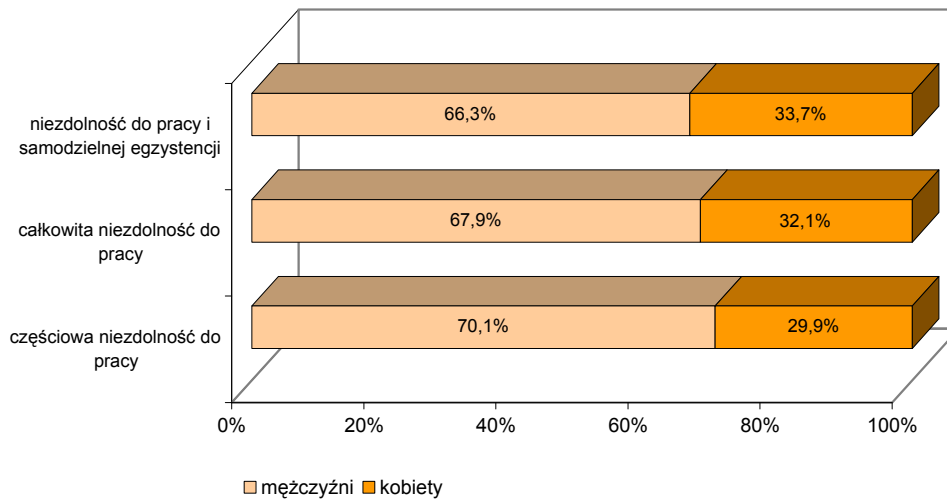

Tabela 18 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy** w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności

Grupy chorobowe	Kwota wypłat ogółem	Stopień niezdolności do pracy:		
		całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
w tys zł				
OGÓLEM (A00 - Z99)	14 741 909,7	1 808 917,2	4 501 466,8	8 431 525,7
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	87 791,9	6 491,7	27 662,1	53 638,1
Nowotwory (C00 - D48)	951 166,9	197 191,8	489 917,8	264 057,3
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	28 181,4	2 422,5	10 273,9	15 485,0
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	442 108,3	30 724,2	104 429,7	306 954,4
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	2 863 481,2	348 437,4	1 178 397,9	1 336 645,9
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	1 373 184,6	339 329,1	360 283,6	673 571,9
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	550 984,5	132 174,4	163 737,7	255 072,4
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	286 323,3	2 950,6	12 451,7	270 921,0
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	3 789 675,5	420 211,9	1 123 706,8	2 245 756,8
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	840 918,5	37 515,4	187 984,7	615 418,4
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	184 338,9	8 930,9	65 753,4	109 654,6
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	100 096,5	1 687,4	10 683,2	87 725,9
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	1 923 511,5	118 231,9	411 337,8	1 393 941,8
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	169 077,9	35 792,6	82 545,8	50 739,5
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	37 380,2	4 314,6	12 601,2	20 464,4
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	29 364,9	3 351,6	2 667,9	23 345,4
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	1 045 416,1	116 161,9	245 366,4	683 887,8
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	11 960,2	890,0	1 249,3	9 820,9
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	26 947,4	2 107,3	10 415,9	14 424,2

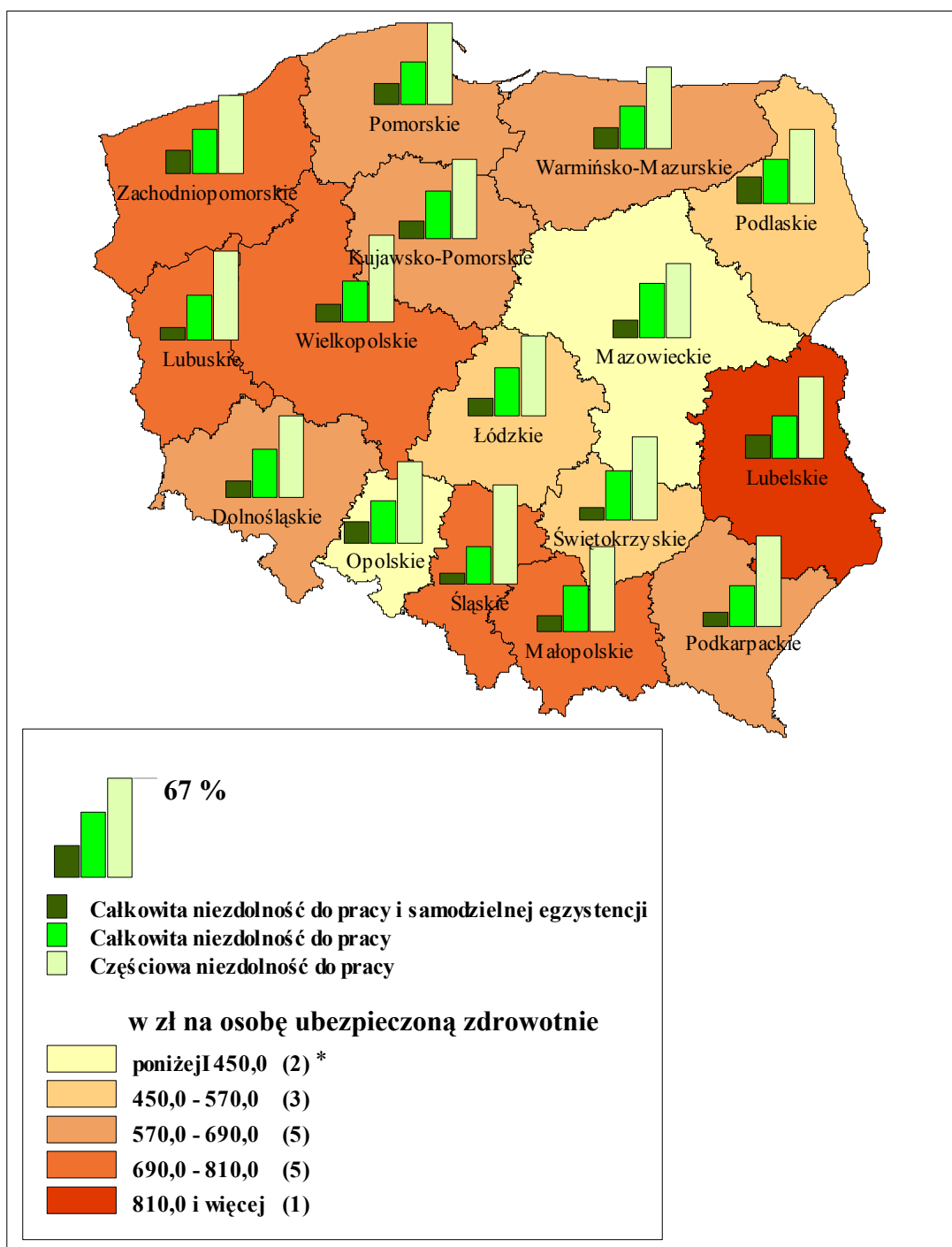
Tabela 19 Struktura wydatków na **renty z tytułu niezdolności do pracy** w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności

Grupy chorobowe	Kwota wypłat ogółem	Stopień niezdolności do pracy:		
		całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
w odsetkach				
OGÓŁEM (A00 - Z99)	100,0	100,0	100,0	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	0,6	0,4	0,6	0,6
Nowotwory (C00 - D48)	6,5	10,9	10,9	3,1
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	0,2	0,1	0,2	0,2
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	3,0	1,7	2,3	3,7
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	19,4	19,3	26,2	15,9
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	9,3	18,8	8,0	8,0
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	3,7	7,3	3,6	3,0
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	1,9	0,2	0,3	3,2
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	25,7	23,2	25,0	26,6
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	5,7	2,1	4,2	7,3
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	1,3	0,5	1,5	1,3
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	0,7	0,1	0,2	1,1
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	13,0	6,5	9,1	16,5
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	1,1	2,0	1,8	0,6
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	0,3	0,2	0,3	0,2
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	0,2	0,2	0,1	0,3
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	7,1	6,4	5,5	8,1
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	0,1	0,0	0,0	0,1
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	0,2	0,1	0,2	0,2

Tabela 20 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy** w 2009r.
w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy

Województwa	Kwota wypłat ogółem	Stopień niezdolności do pracy:		
		całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
w tys. zł				
OGÓŁEM	14 741 909,7	1 808 917,2	4 501 466,8	8 431 525,7
Dolnośląskie	1 236 757,6	146 801,1	407 418,2	682 538,3
Kujawsko-pomorskie	790 294,3	106 063,5	257 361,2	426 869,6
Lubelskie	927 291,9	147 449,6	269 475,8	510 366,5
Lubuskie	503 312,8	45 783,9	154 847,7	302 681,2
Łódzkie	793 462,8	98 531,5	263 445,4	431 485,9
Małopolskie	1 376 598,6	157 327,3	430 591,7	788 679,6
Mazowieckie	1 435 912,2	179 071,5	535 011,4	721 829,3
Opolskie	251 250,1	37 894,2	74 935,8	138 420,1
Podkarpackie	790 089,0	87 525,6	223 817,0	478 746,4
Podlaskie	286 710,8	52 566,4	88 227,8	145 916,6
Pomorskie	813 766,7	120 875,0	243 317,7	449 574,0
Śląskie	2 261 777,1	178 548,2	579 541,2	1 503 687,7
Świętokrzyskie	399 494,7	36 115,7	136 638,3	226 740,7
Warmińsko-mazurskie	571 726,0	85 696,0	170 520,0	315 510,0
Wielkopolskie	1 548 170,0	200 738,3	436 789,6	910 642,1
Zachodniopomorskie	755 295,1	127 929,4	229 528,0	397 837,7

Rys.15 Wydatki na renty z tytułu niezdolności do pracy w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009 r. według województw oraz stopni niezdolności do pracy

* liczba województw

Tabela 21 Struktura wydatków na **renty z tytułu niezdolności do pracy** w 2009r.
w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy

Województwa	Stopień niezdolności do pracy:		
	całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
	ogółem = 100		
OGÓŁEM	12,3	30,5	57,2
Dolnośląskie	11,9	32,9	55,2
Kujawsko-pomorskie	13,4	32,6	54,0
Lubelskie	15,9	29,1	55,0
Lubuskie	9,1	30,8	60,1
Łódzkie	12,4	33,2	54,4
Małopolskie	11,4	31,3	57,3
Mazowieckie	12,5	37,2	50,3
Opolskie	15,1	29,8	55,1
Podkarpackie	11,1	28,3	60,6
Podlaskie	18,3	30,8	50,9
Pomorskie	14,9	29,9	55,2
Śląskie	7,9	25,6	66,5
Świętokrzyskie	9,0	34,2	56,8
Warmińsko-mazurskie	15,0	29,8	55,2
Wielkopolskie	13,0	28,2	58,8
Zachodniopomorskie	16,9	30,4	52,7

Tabela 22 Wydatki na **renty szkoleniowe** w 2009r.
według województw

Grupy chorobowe	Renty szkoleniowe		w tym: przyznane w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	
	kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach
OGÓLEM	6 907,9	100,0	2 736,7	100,0
Dolnośląskie	477,8	6,9	218,3	8,0
Kujawsko-pomorskie	96,8	1,4	32,5	1,2
Lubelskie	127,5	1,8	24,6	0,9
Lubuskie	279,6	4,0	109,3	4,0
Łódzkie	250,9	3,6	63,2	2,3
Małopolskie	1 056,1	15,3	419,9	15,3
Mazowieckie	380,0	5,5	89,6	3,3
Opolskie	79,6	1,1	32,7	1,2
Podkarpackie	93,3	1,4	47,5	1,7
Podlaskie	149,0	2,2	30,2	1,1
Pomorskie	882,9	12,8	438,8	16,0
Śląskie	1 762,6	25,5	793,1	29,0
Świętokrzyskie	428,3	6,2	116,0	4,2
Warmińsko-mazurskie	164,9	2,4	88,6	3,2
Wielkopolskie	543,4	7,9	157,5	5,9
Zachodniopomorskie	135,2	2,0	74,9	2,7

Tabela 23 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową**¹⁾ w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM (A00 - Z99)	3 257 697,7	100,0	2 490 105,4	100,0	767 592,3	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	52 768,9	1,6	28 718,1	1,2	24 050,8	3,1
Nowotwory (C00 - D48)	99 847,2	3,1	73 386,4	2,9	26 460,8	3,5
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	2 458,4	0,1	1 952,5	0,1	505,9	0,1
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	12 455,6	0,4	9 254,0	0,4	3 201,6	0,4
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	195 926,0	6,0	159 826,6	6,4	36 099,4	4,7
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	168 901,3	5,2	133 468,6	5,4	35 432,7	4,6
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	117 079,0	3,6	105 343,5	4,2	11 735,5	1,5
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	294 004,4	9,0	281 588,4	11,3	12 416,0	1,6
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	391 955,5	12,0	321 999,6	12,9	69 955,9	9,1
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	601 158,2	18,4	291 131,3	11,7	310 026,9	40,4
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	19 393,7	0,6	9 714,5	0,4	9 679,2	1,3
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	92 503,0	2,8	61 692,6	2,5	30 810,4	4,0
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	272 526,6	8,4	204 154,8	8,2	68 371,8	8,9
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	7 596,2	0,2	6 408,1	0,3	1 188,1	0,2
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	1 307,1	0,0	843,3	0,0	463,8	0,1
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	31 079,7	1,0	5 645,2	0,2	25 434,5	3,3
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	878 015,7	27,0	778 142,6	31,2	99 873,1	13,0
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	16 452,6	0,5	14 756,0	0,6	1 696,6	0,2
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	2 268,6	0,1	2 079,3	0,1	189,3	0,0

¹⁾ łącznie z rentami szkoleniowymi

Tabela 24 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności

Grupy chorobowe	Kwota wypłat ogółem	Stopień niezdolności do pracy:		
		całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
w tys. zł				
OGÓŁEM (A00 - Z99)	3 254 961,0	251 867,6	622 378,7	2 380 714,7
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	52 720,5	2 419,9	10 867,0	39 433,6
Nowotwory (C00 - D48)	99 731,2	23 042,7	37 409,2	39 279,3
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	2 458,4	278,9	608,3	1 571,2
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	12 455,6	2 028,7	2 440,9	7 986,0
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	195 926,0	27 205,3	69 265,2	99 455,5
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	168 852,2	30 197,7	34 223,0	104 431,5
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	116 715,7	12 601,1	15 301,2	88 813,4
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	293 998,8	1 365,6	5 862,5	286 770,7
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	391 950,2	62 960,4	118 212,6	210 777,2
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	601 019,0	14 291,7	86 104,4	500 622,9
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	19 393,7	1 250,1	4 205,0	13 938,6
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	92 411,1	486,5	2 734,9	89 189,7
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	272 342,3	19 632,5	47 057,3	205 652,5
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	7 596,2	1 377,6	2 027,2	4 191,4
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	1 307,1	317,6	133,3	856,2
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	31 079,7	895,1	676,2	29 508,4
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	876 301,0	50 975,1	183 941,7	641 384,2
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	16 442,5	321,3	829,9	15 291,3
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	2 259,8	219,8	478,9	1 561,1

Tabela 25 Struktura wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w 2009r. według stopni niezdolności do pracy i grup chorobowych będących przyczyną niezdolności

Grupy chorobowe	Stopień niezdolności do pracy:		
	całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
	ogółem = 100		
OGÓŁEM (A00 - Z99)	7,7	19,1	73,2
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	4,6	20,6	74,8
Nowotwory (C00 - D48)	23,1	37,5	39,4
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	11,3	24,8	63,9
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	16,3	19,6	64,1
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	13,9	35,3	50,8
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	17,9	20,3	61,8
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	10,8	13,1	76,1
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	0,5	2,0	97,5
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	16,1	30,1	53,8
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	2,4	14,3	83,3
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	6,4	21,7	71,9
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	0,5	3,0	96,5
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	7,2	17,3	75,5
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	18,1	26,7	55,2
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	36,1	4,3	59,6
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	2,9	2,2	94,9
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	5,8	21,0	73,2
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	2,0	5,0	93,0
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	9,7	21,2	69,1

Tabela 26 Wydatki na **renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** w 2009r. w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy

Województwa	Kwota wypłat ogółem	Stopień niezdolności do pracy:		
		całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
w tys. zł				
OGÓŁEM	3 254 961,0	251 867,6	622 378,7	2 380 714,7
Dolnośląskie	337 602,8	25 530,3	104 377,5	207 695,0
Kujawsko-pomorskie	106 331,7	12 136,5	25 086,0	69 109,2
Lubelskie	150 877,4	15 536,4	23 868,7	111 472,3
Lubuskie	111 501,8	6 760,3	20 634,3	84 107,2
Łódzkie	132 151,2	10 619,5	33 284,4	88 247,3
Małopolskie	368 408,6	28 826,7	77 812,3	261 769,6
Mazowieckie	229 493,4	18 388,4	51 592,9	159 512,1
Opolskie	61 609,7	5 394,4	8 155,2	48 060,1
Podkarpackie	118 667,7	10 770,7	19 174,0	88 723,0
Podlaskie	50 358,7	5 697,1	8 403,2	36 258,4
Pomorskie	177 895,2	20 392,8	30 842,8	126 659,6
Śląskie	845 105,3	30 879,7	119 080,4	695 145,2
Świętokrzyskie	78 956,1	4 493,2	14 040,3	60 422,6
Warmińsko-mazurskie	99 026,9	11 585,7	18 616,7	68 824,5
Wielkopolskie	285 824,9	28 965,4	49 247,8	207 611,7
Zachodniopomorskie	101 149,6	15 890,5	18 162,2	67 096,9

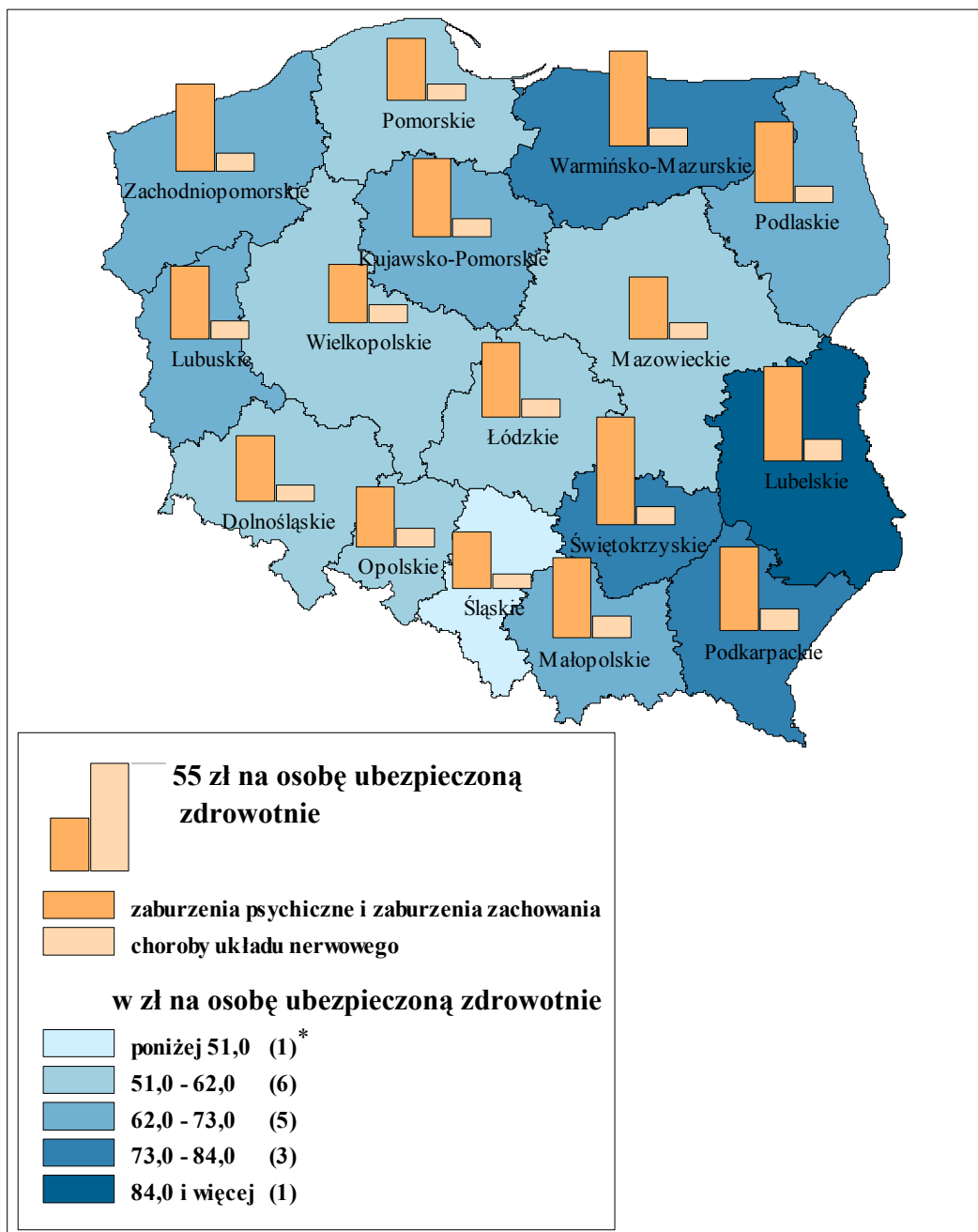
Tabela 27 Struktura wydatków na **renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** w 2009r.
w poszczególnych województwach według stopni niezdolności do pracy

Województwa	Stopień niezdolności do pracy:		
	całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	całkowita niezdolność do pracy	częściowa niezdolność do pracy
	ogółem = 100		
OGÓLEM	7,7	19,1	73,2
Dolnośląskie	7,6	30,9	61,5
Kujawsko-pomorskie	11,4	23,6	65,0
Lubelskie	10,3	15,8	73,9
Lubuskie	6,1	18,5	75,4
Łódzkie	8,0	25,2	66,8
Małopolskie	7,8	21,1	71,1
Mazowieckie	8,0	22,5	69,5
Opolskie	8,8	13,2	78,0
Podkarpackie	9,1	16,2	74,7
Podlaskie	11,3	16,7	72,0
Pomorskie	11,5	17,3	71,2
Śląskie	3,7	14,1	82,2
Świętokrzyskie	5,7	17,8	76,5
Warmińsko-mazurskie	11,7	18,8	69,5
Wielkopolskie	10,1	17,2	72,7
Zachodniopomorskie	15,7	18,0	66,3

Tabela 28 Wydatki na **renty socjalne** w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności do pracy i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM (A00 - Z99)	1 453 125,5	100,0	785 631,7	100,0	667 493,8	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	6 457,5	0,4	3 661,8	0,5	2 795,7	0,4
Nowotwory (C00 - D48)	35 952,0	2,5	18 105,0	2,3	17 847,0	2,7
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	5 328,0	0,4	3 643,5	0,5	1 684,5	0,2
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	23 800,1	1,6	11 143,5	1,4	12 656,6	1,9
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	858 834,6	59,1	488 365,8	62,2	370 468,8	55,5
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	227 284,7	15,6	118 278,5	15,1	109 006,2	16,3
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	56 372,8	3,9	26 356,8	3,4	30 016,0	4,5
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	17 744,1	1,2	8 759,1	1,1	8 985,0	1,3
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	22 673,6	1,6	12 097,8	1,5	10 575,8	1,6
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	7 944,1	0,5	3 438,0	0,4	4 506,1	0,7
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	8 580,7	0,6	4 224,5	0,5	4 356,2	0,7
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	2 058,1	0,1	797,8	0,1	1 260,3	0,2
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	44 268,0	3,0	14 475,6	1,8	29 792,4	4,5
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	16 477,3	1,1	8 464,9	1,1	8 012,4	1,2
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	88 109,4	6,2	43 461,1	5,5	44 648,3	6,7
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	863,1	0,1	465,2	0,1	397,9	0,1
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	28 454,2	2,0	18 871,2	2,4	9 583,0	1,4
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	206,2	0,0	110,4	0,0	95,8	0,0
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	1 717,0	0,1	911,2	0,1	805,8	0,1

Rys.17 Wydatki na **renty socjalne** przyznane w związku z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania oraz chorobami układu nerwowego na tle wydatków ogółem w przeliczeniu na jedną osobę ubezpieczoną zdrowotnie w poszczególnych województwach w 2009 r.

* liczba województw

Tabela 29 Wydatki na **renty socjalne** w 2009r.
według płci świadczeniobiorców i województw

Województwa	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM	1 453 125,5	100,0	785 631,7	100,0	667 493,8	100,0
Dolnośląskie	104 414,1	7,2	55 358,8	7,1	49 055,3	7,4
Kujawsko-pomorskie	84 619,1	5,8	46 003,0	5,9	38 616,1	5,8
Lubelskie	96 147,3	6,6	53 747,8	6,8	42 399,5	6,4
Lubuskie	41 471,5	2,9	22 107,5	2,8	19 364,0	2,9
Łódzkie	99 026,3	6,8	54 269,0	6,9	44 757,3	6,7
Małopolskie	135 745,4	9,3	72 710,6	9,3	63 034,8	9,5
Mazowieckie	179 422,1	12,3	99 038,5	12,6	80 383,6	12,0
Opolskie	29 819,2	2,1	15 799,2	2,0	14 020,0	2,1
Podkarpackie	86 876,2	6,0	48 042,4	6,1	38 833,8	5,8
Podlaskie	41 397,8	2,9	23 374,0	3,0	18 023,8	2,7
Pomorskie	77 640,6	5,3	41 489,7	5,3	36 150,9	5,4
Śląskie	155 318,6	10,7	80 433,1	10,2	74 885,5	11,2
Świętokrzyskie	58 641,4	4,0	33 698,9	4,3	24 942,5	3,7
Warmińsko-mazurskie	66 139,2	4,6	35 490,6	4,5	30 648,6	4,6
Wielkopolskie	120 576,9	8,3	63 742,0	8,1	56 834,9	8,5
Zachodniopomorskie	75 869,8	5,2	40 326,6	5,1	35 543,2	5,3

Tabela 30 Wydatki z tytułu **absencji chorobowej finansowanej z FUS i funduszy zakładów pracy** w 2009r.
według grup chorobowych i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓLEM (A00 - Z99)	11 140 243,0	100,0	4 783 345,1	100,0	6 356 897,9	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	102 115,4	0,9	56 808,6	1,2	45 306,8	0,7
Nowotwory (C00 - D48)	289 219,2	2,6	119 484,4	2,5	169 734,8	2,7
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 --D89)	31 813,3	0,3	10 413,2	0,2	21 400,1	0,3
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	108 728,2	1,0	56 251,2	1,2	52 477,0	0,8
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	601 316,0	5,4	256 077,1	5,3	345 238,9	5,4
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	986 187,6	8,9	597 432,0	12,5	388 755,6	6,1
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	65 110,1	0,6	40 046,7	0,8	25 063,4	0,4
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	44 371,2	0,4	23 895,1	0,5	20 476,1	0,3
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	739 603,4	6,6	517 643,8	10,8	221 959,6	3,5
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	1 527 516,9	13,7	748 231,2	15,6	779 285,7	12,3
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	468 928,0	4,2	301 241,8	6,3	167 686,2	2,6
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	88 976,6	0,8	55 533,1	1,2	33 443,5	0,5
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	1 335 089,2	12,0	801 555,9	16,8	533 533,3	8,4
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	330 091,2	3,0	75 744,4	1,6	254 346,8	4,0
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	2 713 682,3	24,4	-	-	2 713 682,3	42,7
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	586,7	0,0	49,3	0,0	537,4	0,0
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	5 040,6	0,0	2 445,8	0,1	2 594,8	0,0
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	113 558,8	1,0	53 215,9	1,1	60 342,9	0,9
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	1 456 244,8	13,1	1 045 934,3	21,9	410 310,5	6,5
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	10 621,9	0,1	5 658,7	0,1	4 963,2	0,1
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	121 441,6	1,1	15 682,6	0,3	105 759,0	1,7

Rys.18 Wydatki na **absencję chorobową** ogółem w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009 r. według województw

* liczba województw

Rys. 19 Struktura wydatków na absencję chorobową finansowaną z FUS i funduszków zakładów pracy w 2009r. według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców

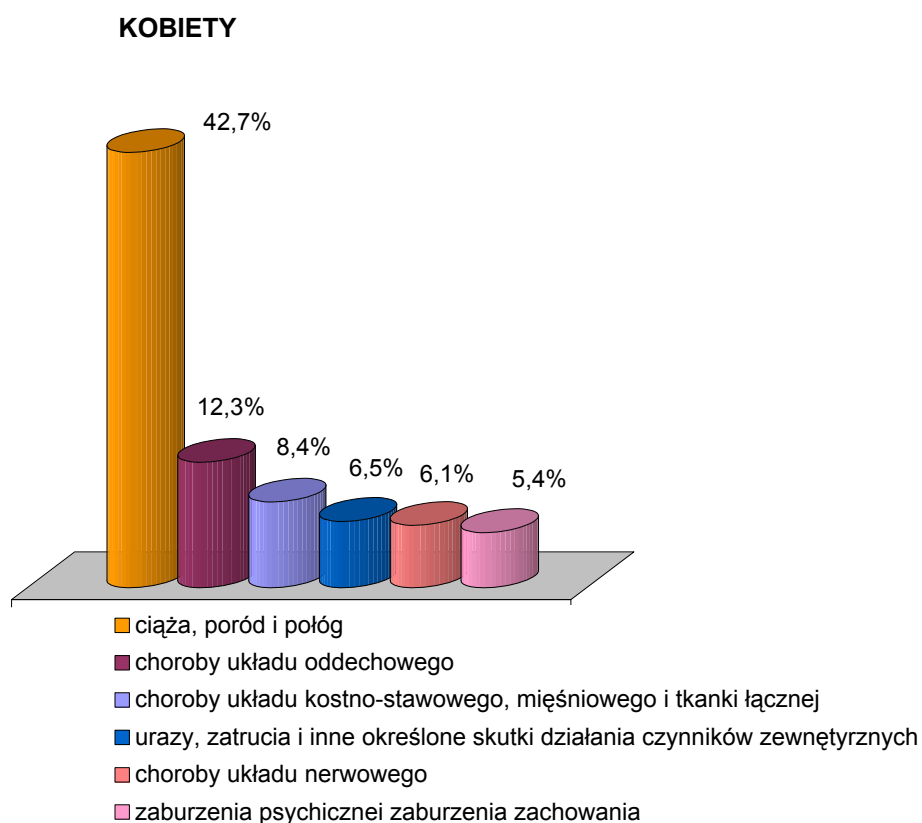
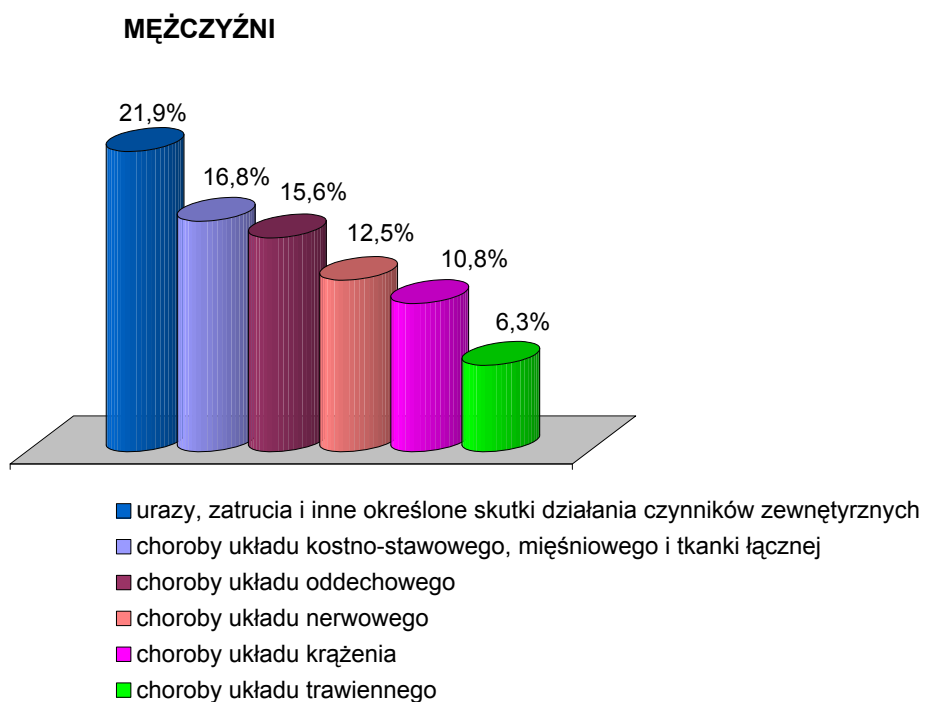

Tabela 31 Struktura wydatków na **absencję chorobową finansowaną z FUS i funduszków zakładów pracy** w 2009r. według grup chorobowych i płci świadczeniobiorców

Wyszczególnienie	Kwota wypłat ogółem w tys. zł	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM (A00 - Z99)	100,0	42,9	57,1
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	100,0	55,6	44,4
Nowotwory (C00 - D48)	100,0	41,3	58,7
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	100,0	32,7	67,3
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	100,0	51,7	48,3
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	100,0	42,6	57,4
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	100,0	60,6	39,4
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	100,0	61,5	38,5
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	100,0	53,9	46,1
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	100,0	70,0	30,0
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	100,0	49,0	51,0
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	100,0	64,2	35,8
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	100,0	62,4	37,6
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	100,0	60,0	40,0
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	100,0	22,9	77,1
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	100,0	-	100,0
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	100,0	8,4	91,6
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	100,0	48,5	51,5
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	100,0	46,9	53,1
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	100,0	71,8	28,2
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	100,0	53,3	46,7
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	100,0	12,9	87,1

Tabela 32 Wydatki z tytułu **absencji chorobowej** w 2009r.
według płci świadczeniobiorców i województw

Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	Kwota wypłat w zł	w odsetkach	Kwota wypłat w zł	ogółem = 100	Kwota wypłat w zł	ogółem = 100
OGÓŁEM	11 140 243,0	100,0	4 783 345,1	42,9	6 356 897,9	57,1
Dolnośląskie	833 390,3	100,0	363 828,0	43,7	469 562,3	56,3
Kujawsko-pomorskie	616 422,5	100,0	264 820,9	43,0	351 601,6	57,0
Lubelskie	475 473,6	100,0	195 417,5	41,1	280 056,1	58,9
Lubuskie	263 028,1	100,0	102 813,5	39,1	160 214,6	60,9
Łódzkie	1 028 868,5	100,0	450 113,9	43,7	578 754,6	56,3
Małopolskie	889 739,9	100,0	388 096,8	43,6	501 643,1	56,4
Mazowieckie	1 457 795,2	100,0	549 483,5	37,7	908 311,7	62,3
Opolskie	249 089,8	100,0	118 586,5	47,6	130 503,3	52,4
Podkarpackie	557 659,7	100,0	264 192,2	47,4	293 467,5	52,6
Podlaskie	222 290,3	100,0	92 137,4	41,4	130 152,9	58,6
Pomorskie	677 843,5	100,0	281 687,2	41,6	396 156,3	58,4
Śląskie	1 518 606,1	100,0	698 480,4	46,0	820 125,7	54,0
Świętokrzyskie	362 698,9	100,0	178 542,6	49,2	184 156,3	50,8
Warmińsko-mazurskie	373 440,4	100,0	156 950,5	42,0	216 489,9	58,0
Wielkopolskie	1 153 997,9	100,0	490 581,9	42,5	663 416,0	57,5
Zachodniopomorskie	459 898,3	100,0	187 612,3	40,8	272 286,0	59,2

Tabela 33 Wydatki z tytułu **absencji chorobowej spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową** w 2009 według grup chorobowych będących przyczyną niezdolności i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM (A00 - Z99)	487 758,7	100,0	372 597,1	100,0	115 161,6	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	1 903,7	0,4	966,2	0,3	937,5	0,8
Nowotwory (C00 - D48)	635,2	0,1	408,0	0,1	227,2	0,2
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	153,4	0,0	81,5	0,0	71,9	0,1
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	380,3	0,1	252,7	0,1	127,6	0,1
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	2 681,2	0,5	1 665,8	0,5	1 015,4	0,9
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	17 555,8	3,6	12 099,1	3,3	5 456,7	4,7
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	1 819,9	0,4	1 645,7	0,4	174,2	0,1
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	786,2	0,2	651,3	0,2	134,9	0,1
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	5 723,0	1,2	4 609,3	1,2	1 113,7	1,0
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	7 624,3	1,6	5 684,0	1,5	1 940,3	1,7
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	3 112,7	0,6	2 698,7	0,7	414,0	0,4
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	1 691,9	0,3	1 276,9	0,3	415,0	0,4
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	34 709,8	7,1	25 341,4	6,8	9 368,4	8,1
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	744,4	0,2	407,0	0,1	337,4	0,3
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	648,4	0,1	-	-	648,4	0,6
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	20,2	0,0	9,8	0,0	10,4	0,0
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	1 296,7	0,3	915,8	0,3	380,9	0,3
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	403 822,0	82,8	312 037,6	83,7	91 784,4	79,7
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	1 719,1	0,4	1 246,0	0,3	473,1	0,4
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	730,5	0,1	600,3	0,2	130,2	0,1

Rys. 20 *Struktura liczby dni absencji chorobowej spowodowanej wypadkiem lub chorobą zawodową w 2009r. według wybranych grup chorobowych i płci świadczeniobiorców*

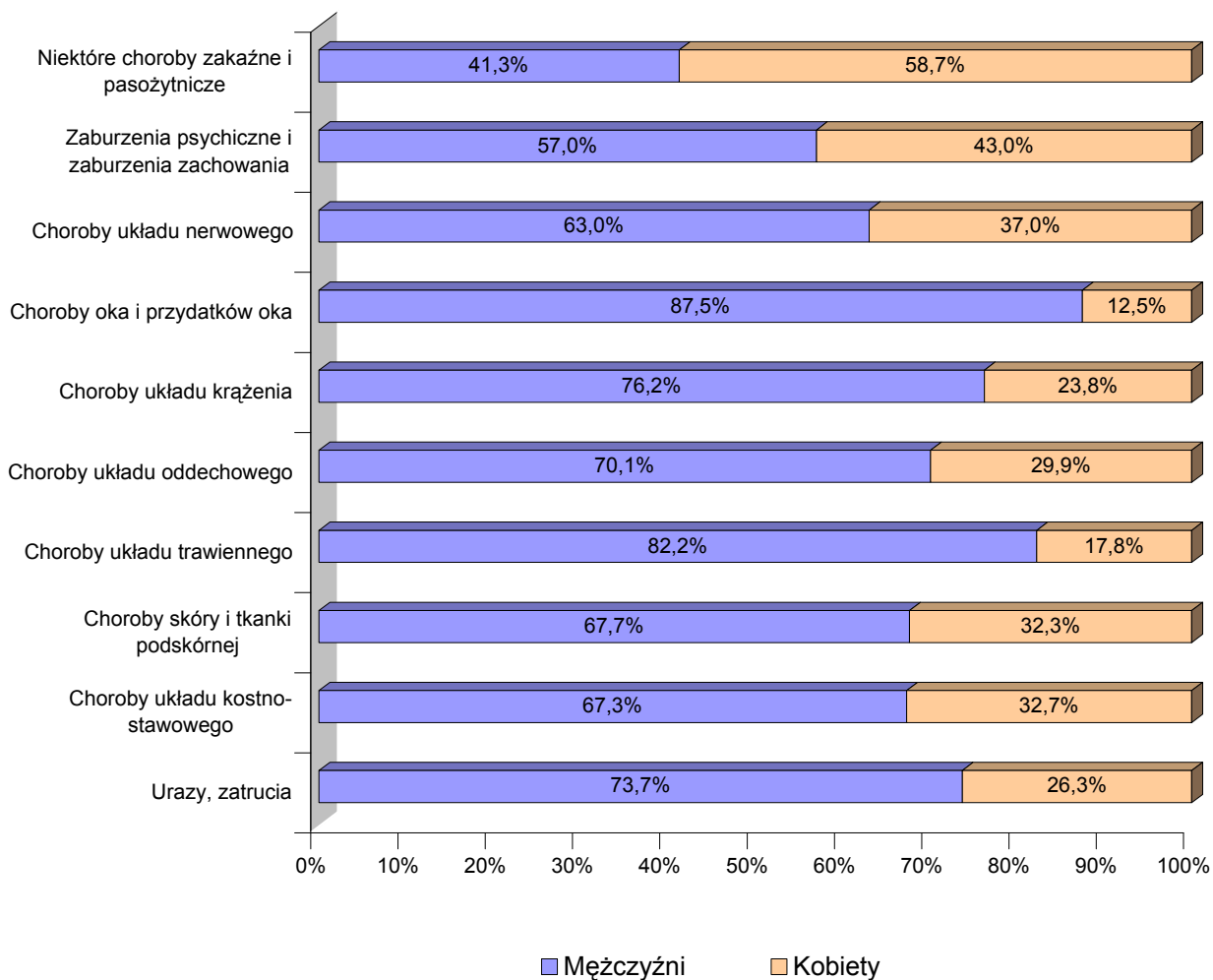
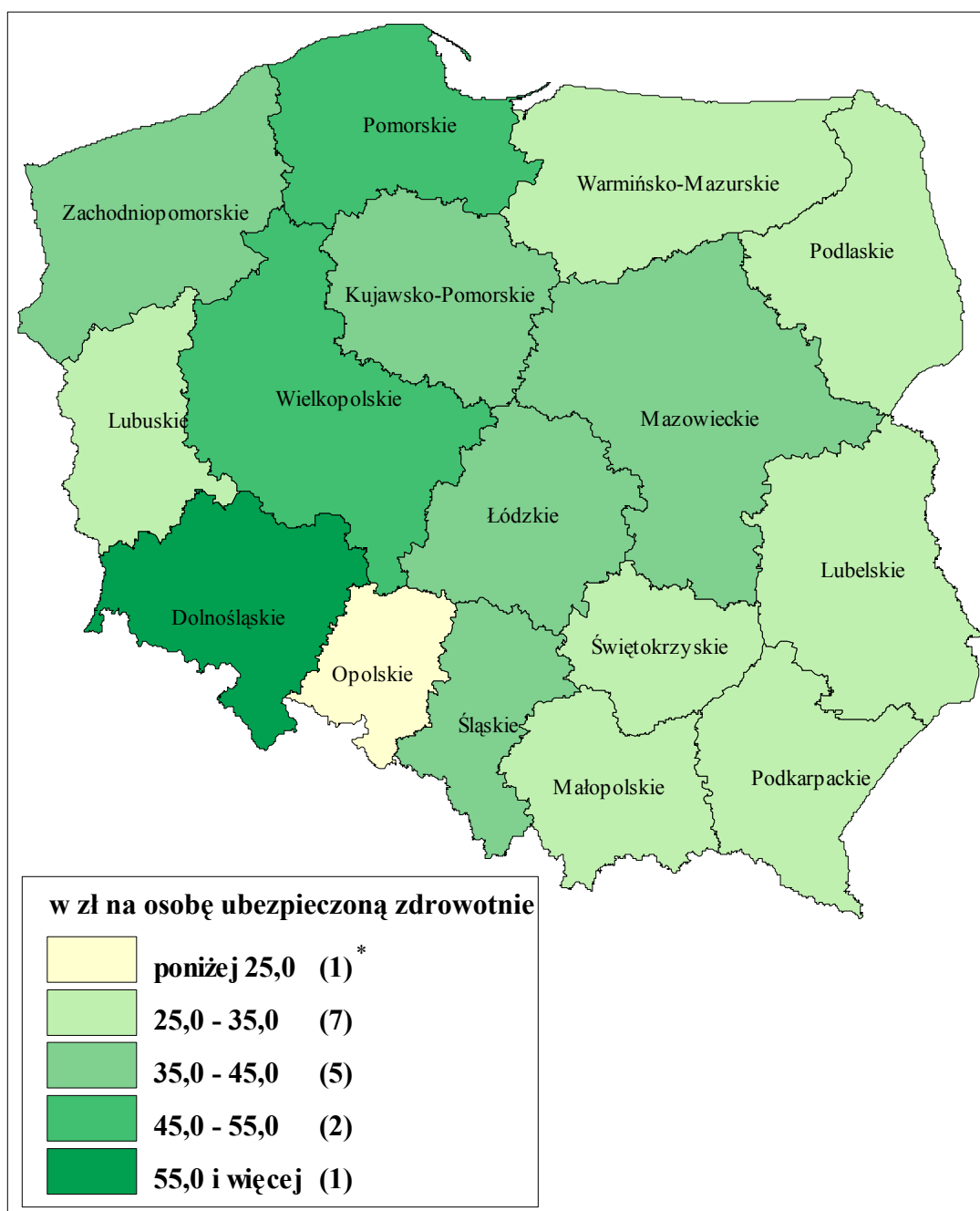

Tabela 34 Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną wypłaty świadczenia i poci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wypłat					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓLEM (A00 - Z99)	890 616,4	100,0	512 493,7	100,0	378 122,7	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	9 906,2	1,1	6 113,5	1,2	3 792,7	1,0
Nowotwory (C00 - D48)	79 301,1	8,9	29 281,8	5,7	50 019,3	13,2
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	4 018,5	0,5	1 810,6	0,4	2 207,9	0,6
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	13 822,1	1,5	7 321,5	1,4	6 500,6	1,7
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	90 264,4	10,1	31 328,4	6,1	58 936,0	15,6
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	85 682,9	9,6	45 585,9	8,9	40 097,0	10,6
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	6 780,6	0,8	4 801,4	0,9	1 979,2	0,5
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	2 278,3	0,3	1 165,5	0,2	1 112,8	0,3
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	111 175,0	12,5	82 972,2	16,2	28 202,8	7,5
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	14 804,4	1,7	8 425,5	1,6	6 378,9	1,7
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	19 778,7	2,2	13 678,4	2,7	6 100,3	1,6
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	4 398,2	0,5	2 281,2	0,5	2 117,0	0,6
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	217 176,1	24,4	116 315,0	22,7	100 861,1	26,7
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	7 343,5	0,8	2 838,3	0,6	4 505,2	1,2
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	14 109,5	1,6	611,4	0,1	13 498,1	3,5
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	3 081,7	0,3	1 510,0	0,3	1 571,7	0,4
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	204 868,5	23,0	155 431,2	30,3	49 437,3	13,1
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	266,8	0,0	156,9	0,0	109,9	0,0
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	1 559,9	0,2	865,0	0,2	694,9	0,2

Rys.21 Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w przeliczeniu na jedną osobę objętą ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009 r. według województw

* liczba województw

Tabela 35 Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne w 2009r.
według województw

Województwa	Ogółem	
	Kwota wypłat w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM	890 616,4	100,0
Dolnośląskie	103 867,2	11,7
Kujawsko-pomorskie	47 125,9	5,3
Lubelskie	36 690,3	4,1
Lubuskie	19 571,6	2,2
Łódzkie	69 987,2	7,9
Małopolskie	58 223,7	6,5
Mazowieckie	119 623,5	13,4
Opolskie	11 474,7	1,3
Podkarpackie	35 884,7	4,0
Podlaskie	14 847,1	1,7
Pomorskie	62 060,0	7,0
Śląskie	111 977,4	12,6
Świętokrzyskie	22 179,7	2,5
Warmińsko-mazurskie	25 217,5	2,8
Wielkopolskie	109 655,4	12,3
Zachodniopomorskie	42 230,4	4,7

Tabela 36 Koszty rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną rehabilitacji i płci świadczeniobiorców

Grupy chorobowe	Kwota wydatków					
	razem		mężczyźni		kobiety	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓLEM (A00 - Z99)	154 642,8	100,0	88 333,7	100,0	66 309,1	100,0
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	153,7	0,1	105,9	0,1	47,8	0,1
Nowotwory (C00 - D48)	683,7	0,4	82,8	0,1	600,9	0,9
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	52,2	0,0	23,1	0,0	29,1	0,0
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	133,3	0,1	94,5	0,1	38,8	0,1
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	12 301,2	8,0	3 212,4	3,6	9 088,8	13,7
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	23 351,4	15,1	12 157,3	13,8	11 194,1	16,9
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	6,0	0,0	1,5	0,0	4,5	0,0
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	12,3	0,0	2,1	0,0	10,2	0,0
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	18 471,2	11,9	15 111,8	17,1	3 359,4	5,1
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	3 947,0	2,6	2 154,6	2,5	1 792,4	2,7
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	26,0	0,0	18,0	0,0	8,0	0,0
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	43,8	0,0	20,4	0,0	23,4	0,0
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	63 791,5	41,3	32 971,6	37,3	30 819,9	46,5
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	45,6	0,0	19,8	0,0	25,8	0,0
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	-	-	-
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	115,2	0,1	49,1	0,1	66,1	0,1
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	97,6	0,1	58,3	0,1	39,3	0,1
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	31 235,8	20,2	22 150,8	25,1	9 085,0	13,7
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	18,7	0,0	14,6	0,0	4,1	0,0
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	156,6	0,1	85,1	0,1	71,5	0,1

Rys. 22 *Struktura wydatków na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS w 2009r. według grup chorobowych będących przyczyną rehabilitacji i płci świadczeniobiorców*

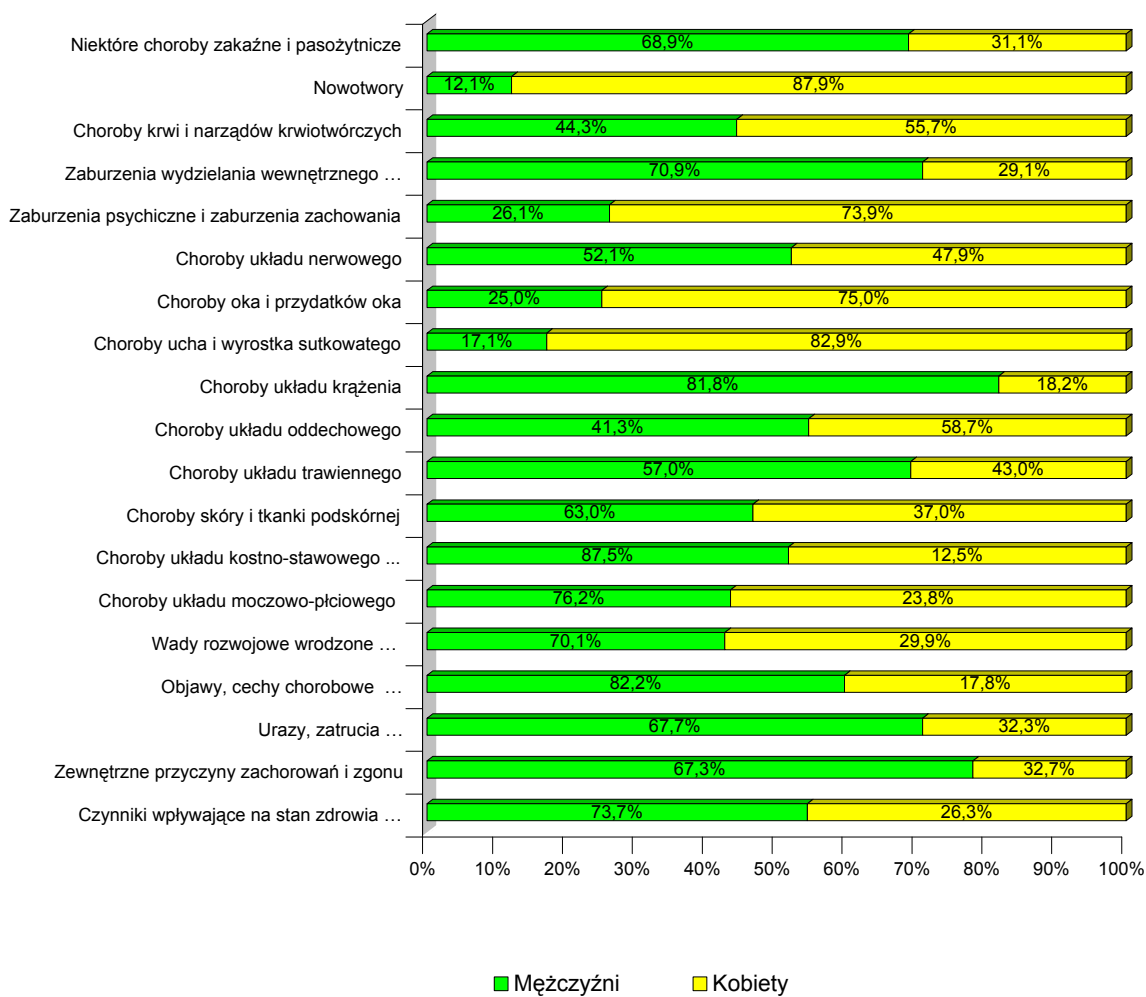

Tabela 37 Przeciętna kwota wydatków na świadczenia w przeliczeniu na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według rodzajów świadczeń i grup chorobowych

Grupy chorobowe	Renty z tytułu niezdolności do pracy	Renty socjalne	Świadczenie rehabilitacyjne	Absencja chorobowa finansowana z FUS i funduszy zakładów pracy
	w zł			
OGÓŁEM (A00 - Z99)	637,32	62,79	38,48	481,38
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00 - B99)	3,80	0,28	0,43	4,41
Nowotwory (C00 - D48)	41,11	1,55	3,43	12,50
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych (D50 - D89)	1,22	0,23	0,17	1,37
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00 - E90)	19,11	1,03	0,60	4,70
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00 - F99)	123,74	37,11	3,90	25,98
Choroby układu nerwowego (G00 - G99)	59,35	9,82	3,70	42,61
Choroby oka i przydatków oka (H00 - H59)	23,84	2,44	0,29	2,81
Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60 - H95)	12,38	0,77	0,10	1,92
Choroby układu krążenia (I00 - I99)	163,77	0,98	4,80	31,96
Choroby układu oddechowego (J00 - J99)	36,35	0,34	0,64	66,01
Choroby układu trawiennego (K00 - K93)	7,97	0,37	0,85	20,26
Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00 - L99)	4,33	0,09	0,19	3,84
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej (M00 - M99)	83,16	1,91	9,38	57,69
Choroby układu moczowo-płciowego (N00 - N99)	7,31	0,71	0,32	14,26
Ciąża, poród i połóg (O00 - O99)	-	-	-	117,26
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym (P00 - P96)	-	-	-	0,03
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenie i aberracje chromosomowe (Q00 - Q99)	1,62	3,81	0,61	0,22
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00 - R99)	1,27	0,04	0,13	4,91
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00 - T98)	45,31	1,23	8,85	62,93
Zewnętrzne przyczyny zachorowań i zgonu (V01 - Y98)	0,52	0,01	0,01	0,46
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00 - Z99)	1,17	0,07	0,07	5,25

Tabela 38 Przeciętna kwota wydatków na świadczenia w przeliczeniu na jedną osobę objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w 2009r. według rodzajów świadczeń i województw

Województwa	Renty z tytułu niezdolności do pracy	Renty socjalne	Świadczenie rehabilitacyjne	Absencja chorobowa finansowana z FUS i funduszy zakładów pracy
	w zł			
OGÓŁEM	637,32	62,79	38,48	481,38
Dolnośląskie	663,95	56,03	55,74	447,23
Kujawsko-pomorskie	627,06	67,13	37,39	489,04
Lubelskie	816,52	84,65	32,3	418,62
Lubuskie	779,11	64,16	30,28	406,93
Łódzkie	490,76	61,23	43,27	636,16
Małopolskie	720,47	70,99	30,45	465,30
Mazowieckie	444,61	55,54	37,03	451,27
Opolskie	448,29	53,19	20,47	444,29
Podkarpackie	672,80	73,97	30,55	474,82
Podlaskie	485,87	70,12	25,15	376,51
Pomorskie	602,93	57,46	45,93	501,68
Śląskie	736,59	50,54	36,44	494,18
Świętokrzyskie	547,30	80,25	30,35	496,36
Warmińsko-mazurskie	664,34	76,83	29,29	433,81
Wielkopolskie	748,04	58,24	52,96	557,39
Zachodniopomorskie	709,71	71,28	39,67	432,06